

Jarðræktarrannsóknir 2008

Jarðræktarrannsóknir 2008

Ritstjóri:
Þórdís Anna Kristjánsdóttir

Nóvember 2009
Landbúnaðarháskóli Íslands, auðlindadeild

Efnisyfirlit

Áburður

4-38, 5-45.	Langtímaáburðartilraunir, Akureyri <i>GP, ÞS</i>	5
3-59, 11-59, 19-58	Langtímaáburðartilraunir, Geitasandi <i>GP</i>	5
918-07.	Áburður á tún haust, vetur og vor, Korpu <i>GP</i>	5
923-08.	Kölkun tilraunar 147-64, Sámsstöðum <i>GP</i>	5
919-07.	P-áburður þar sem áður var P-sveldi, Sámsstöðum <i>GP</i>	6
437-77.	Köfnunarefnisáburður og árferðismunur, Hvanneyri <i>RB</i>	6
299-70.	Skortseinkenni á grösum, Hvanneyri <i>RB</i>	7
928-07.	Dreifingartími mykju, Hvanneyri <i>RB</i>	7
929-07.	Vaxandi skammtar af N, P og K, Hvanneyri <i>RB</i>	8
930-07.	Niðurfelld mykja, Hvanneyri <i>RB</i>	8

Túnrækt

685-90.	Byrjun vögróðurs, Korpu <i>GP</i>	9
910-05.	Prófun á grastegundum og stofnum <i>GP</i>	9
924-07.	Golfflatargrös, Korpúlfsstöðum <i>GP</i>	12

Beit

909-05.	Fóðrunarvirði beitargróðurs <i>JS</i>	13
	Hollefni í beitargróðri <i>SD</i>	15

Smári

	Niturbinding misnorðlægra hvítmárafstofna <i>ÞÓG</i>	16
920-08.	Smárablöndur Korpu, Möðruvöllum og Hvanneyri <i>ÁH</i>	16

Illgresi

	Eyðing ágengs gróðurs í Hrísey <i>BEG</i>	17
--	---	----

Korn

125-07.	Samanburður á byggyrkjum <i>JH</i>	18
	Uppgjör á samanburði byggyrkja 1996–2007 <i>JH</i>	20

Grænfóður

	Verkun byggheilsæðis í blöndu með repju eða ertu <i>ÞS</i>	22
--	--	----

Erfðaauðlindir

	Norrænar erfðaauðlindir vallarfoxgrass <i>ÁH</i>	24
	Erfðafjölbreytni hvítmára af ólíkum uppruna <i>AH</i>	24

Matjurtir

922-08.	Forsóðnar kartöflur, yrkjasamanburður <i>JH</i>	25
---------	---	----

Fræ

	Frærækt <i>JH</i>	27
	Frærækt fyrir Norræna genbankann <i>GP</i>	27
	Frærannsóknir <i>ÞS</i>	27
	Frærækt innlendra landbótaplantna <i>JG</i>	27

Iðnaðarjurtir

	Uppskeyra hamps og hampyrki <i>ÞS</i>	28
	Ræktun repju og nepju til olúframléiðslu og uppgræðslu <i>ÞS, JH</i>	29

Möðruvellir

	Búrekstur Möðruvöllum <i>ÞS</i>	29
	Sprotabú <i>ÞS</i>	29
	Kalstofa <i>ÞS</i>	29

Veðurfar og vöxtur

	Búveður, skrið vallarfoxgrass og byggs, Korpu <i>JH</i>	30
	Tíðarfar og spretta, Möðruvöllum <i>ÞS</i>	30
	Meðalhiti sólarhringsins á Korpu <i>JH</i>	31
	Vikuleg gildi nokkurra veðurþátta á Korpu <i>JH</i>	32

Ábyrgðarmenn verkefna

Áslaug Helgadóttir	ÁH
Bjarni E. Guðleifsson	BEG
Guðni Þorvaldsson	GP
Jóhannes Sveinbjörnsson	JS
Jón Guðmundsson	JG
Jónatan Hermannsson	JH
Ríkharð Brynjólfsson	RB
Sigríður Dalmannsdóttir	SD
Þórey Ólöf Gylfadóttir	ÞÓG
Þóroddur Sveinsson	ÞS

Jónatan Hermannsson las yfir allt ritið og færði margt til betri vegar.

Áburður á tún

Tilraunir nr. 4-38 og 5-45, Akureyri.

Tilraunirnar voru ekki uppskerumældar en slegnar einu sinni og hreinsað af þeim.

Tilraunir nr. 3-59., 11-59. og 19-58, Geitasandi.

Sumarið 2008 voru allir hælur teknir upp í þessum tilraunum nema hornhælarnir. Einnig voru teknir GPS-punktur á öllum hornum. Ekki verður borið á tilraunirnar á komandi árum og þær verða ekki slegnar. Þær verða hins vegar ekki eyðilagðar og því hægt að nýta þær síðar ef ástæða þykir til.

Tilraun nr. 918-07. Áburður á tún að hausti, vetri og vori, Korpu.

Tilraunin var á gömlu túni sem vaxið er blönduðum gróðri. Þetta er mun ófrjósamara land en þar sem tilraunin var í fyrra. Mest var af hálíngresi og túnvingli en einnig var þar snarrót, vallarfoxgras, skarifífill, vallhumall, vallhæra, gulmaðra, hvítsmári, maríustakkur, túnfífill, umfeðmingur og njóli. Tilraunalandið reyndist ójafnara en okkur virtist þegar tilraunin var lögð út haustið 2007 og endurspeglast það í hárrí tilraunaskekkju. Borið var á tilraunareitina á níu mismunandi tímum frá 2. september 2007 til 5. maí 2008. Aldrei var borið á svell eða snjó en jörð gat verið frosin. Einn liður fékk ekki áburð. Liðirnir voru því alls 10 í fjórum endurtekningum. Reitirnir sem fengu áburð í september höfðu grænan lit fram í nóvember a.m.k.

Reitastærð var $2,4 \times 6 = 14,4 \text{ m}^2$. Borin voru á 60 kg N/ha, 23 kg P/ha og 27 kg K í blönduðum áburði (18% N, 7% P, 8% K). Allir reitir voru slegnir 29. júlí og uppskera mæld. Áætlað er að mæla nitur í sýnunum.

Áburðartími	Aðstæður, þegar borið var á	Uppspera þe., hkg/ha
2. sept. 2007	Auð jörð og klakalaus	28,6
24. sept. 2007	“	21,9
18. okt. 2007	“	21,1
8. nóv. 2007	“	18,9
2. jan. 2008	Hvít í rót en spáir hlýindum	21,4
18. febr. 2008	Auð jörð, klaki rétt undir yfirborði	21,0
14. mars 2008	Auð jörð, klaki rétt undir yfirborði	18,7
17. apríl 2008	Klaki við yfirborð en klakaslit fundust	24,3
5. maí 2008	Jörð klakalaus. Aðeins byrjað að grænka	25,5
Óáborið		6,8
<i>Meðaltal</i>		20,8
<i>Staðalfrávik</i>		7,69
<i>P-gildi</i>		0,048

Tilraun nr. 923-08. Kölkun tilraunar 147-64, Sámstöðum

Vorið 2008 var reitum í þessari tilraun skipt í 4 hluta sem fengu eftirfarandi meðferð:

- 1) 0 Kalk
- 2) 2 tonn af kalki (35% Ca og 1,4% Mg)
- 3) 4 tonn af kalki (35% Ca og 1,4% Mg)
- 4) 4 tonn af kalki (20% Ca og 12% Mg)

Reitirnir voru kalkaðir 13. maí 2008 með Granukal og Dolomít kalki og slegnir um sumarið en uppskeran ekki vigtuð. Ætlunin er að mæla áhrif kölkunarinnar á sýrustig jarðvegsins.

Tilraun nr. 919-07. P-áburður þar sem áður var P-svelti, Sámsstöðum.

Tilraunin var gerð 2007 og 2008 þar sem áður var tilraun nr. 1-49, eftirverkun fosfóráburðar. Reitum var skipt í fernt í 3 af 4 endurtekningum og urðu þeir 48. Syðstu röðinni var sleppt. Allur áburður var borinn á með höndum á reiti sem eru 6,00×1,50 m. Grunnáburður var kalísúlfat 84 kg K/ha og kalkammonsaltþéttur 93 kg N/ha. Borið var á 13. maí og slegið 8. júlí. Uppskerureitir voru 1,0 m á breidd og um 4 m á lengd.

P kg/ha Til 2005	Nú:	Uppskera, þe. hkg/ha 2008				Staðalskekkja mismunarins	Leiðrétt meðaltal	Mt. 1949–2005
		0	7,5	15	22,5			
a. 0 frá 1938		32,7	45,2	44,9	47,6	3,65	43,9	26,6
b. 0 frá 1950		43,4	43,0	46,7	55,0	3,65	46,0	34,7
c. 26		47,6	50,0	54,2	51,3	3,65	51,8	48,5
d. 0 frá 1950		45,3	47,1	51,8	51,6	3,65	47,6	33,4
						<i>Staðalsk. mism. 3,87</i>		
	Meðaltal	42,2	46,3	49,4	51,4	1,83		
	Meðaltal a, b, d 2008	40,5	45,1	47,8	51,4	2,11		
	Meðaltal a, b, d 2007	32,4	33,2	36,0	36,4	2,02		

Allmikill munur var á dálkum í gömlu tilrauninni. Í nýju tilrauninni var einni röðinni sleppt og því eru gömlu áburðarliðirnir í ójafnvægi m.t.t. dálka í nýju tilrauninni. Þess vegna voru reiknuð leiðrétt meðaltöl og eru þau nokkuð óviss. Meðaltöl beggja árana eru í næstu töflu.

P kg/ha Til 2005	Nú:	Uppskera, þe. hkg/ha mt. 2 ára				Staðalskekkja mismunarins	Leiðrétt meðaltal	Mt. 1949–2005
		0	7,5	15	22,5			
a. 0 frá 1938		30,4	38,5	41,1	40,7	2,12	38,9	26,6
b. 0 frá 1950		39,2	38,4	40,4	45,5	2,12	39,7	34,7
c. 26		46,2	45,1	45,6	45,6	2,12	46,6	48,5
d. 0 frá 1950		39,7	40,4	44,1	45,5	2,12	41,4	33,4
						<i>Staðalsk. mism. 3,22</i>		
	Meðaltal	38,9	40,6	42,8	44,3	1,06		
	Meðaltal a, b, d	36,4	39,1	41,9	43,9	1,22		

Áhrif P-áburðar á reiti, sem ekki fengu P-áburð árlega, eru marktæk. Einnig voru metin víxlhrif P-áburðar og ára. Breyting uppskeru á einstökum reitum frá fyrra til seinna árs reyndist óregluleg (fylgni skekkju neikvæð), sem er óvenjulegt, og því nær sú aukning, sem virðist vera á áhrifum P-áburðar á svelta reiti (a,b,d) seinna árið, því ekki alveg að geta talist marktæk. Töluverður munur var á þeim dálkum sem nýju áburðarreitirnir mynda og var hann einkum áberandi 2007, en 2008 hafði breytileiki innan dálkanna aukist og liggur neikvæð fylgni milli ára sennilega að nokkru leyti í því.

Tilraun nr. 437-77. Köfnunarefnisáburður og árferðuismunur, Hvanneyri.

Þessi tilraun hófst árið 1977 á nýlegu túni. Upphaflegur tilgangur hennar var að prófa hugmyndir Páls Bergþórssonar um samband vetrarhita og sprettu og því voru tveir liðir (f og g) með mismunandi áburðargjöf eftir árferði. Sauðataðið er borið á fyrri hluta maímánaðar og reynt að velja sem hagstæðast veður. Frá 1991 var tilrauninni breytt þannig að allir liðir hafa frá þeim tíma fengið fasta skammta. Sauðatað var borið á 2. maí en tilbúinn áburður 14. maí. Slegið einu sinni 3. júlí.

Liður	Uppskera þe., hkg/ha
a. 60 kg N, 60 kg K	37,6
b. 100 kg N, 80 kg K	45,4
c. 140 kg N, 100 kg K	44,4
d. 180 kg N, 120 kg K	44,9
e. 15 tonn sauðatað	45,5
f. 15 tonn sauðatað +40 kg N	50,5
g. 100 kg N, 80 kg K	41,3
<i>Staðalskekkja</i>	<i>1,68</i>

Tilraun nr. 299-70. Skortseinkenni i grösum, Hvanneyri.

Þessi tilraun hófst árið 1970, þegar spildan var fyrst brotin til túns og var það gert án forræktunar. Hún er ekki uppskorin með tilliti til nýtingar, enda var tilgangurinn að fá sýnisreiti til að sýna N-, P- og K-skort á grösum. Hún hefur alltaf verið slegin seint, í lok júlí eða í ágúst. Vallarfoxgras er enn ríkjandi gróður á liðum a, f og g. Liðir b og d voru lengi framan af nær gróðurvana, en eru nú vaxnir geitvingli. Á liðum c og e er talsvert um stór. Áburðarefnin eru úr ammoníumnítrati, þrífosfati og klórsúru kalí. Borið var á 15. maí og slegið 7. ágúst.

Liður				Uppskeyra þe., hkg/ha
a.	0 kg N	30 kg P	100 kg K	72,3
b.	50 kg N	0 kg P	100 kg K	21,3
c.	50 kg N	30 kg P	0 kg K	27,2
d.	100 kg N	0 kg P	100 kg K	15,9
e.	100 kg N	30 kg P	0 kg K	36,7
f.	100 kg N	30 kg P	100 kg K	78,6
g.	100 kg N*	30 kg P	100 kg K	87,1
			<i>Staðalskekkja</i>	2,96

*g-liður fékk 5 tonn af skeljakalki í upphafi.

Tilraun nr. 928-07. Dreifingartími á mykju, Hvanneyri.

Haustið 2007 hófst með stuðningi Framleiðnisjóðs verkefnið **Dreifingartími mykju**. Þar var áformað að dreifa vatnsblandaðri mykju í byrjun hvers mánaðar frá hausti til vors, þó með þeim fyrirvara að ekki væri borið á snjó sem nokkru næmi né á svell. Skammturinn var 60 tonn/ha af mykju með um 4,5% þurrefni, hliðstætt magn m.v. þurrefni og Handbókarskammtur af mykju með 11% þurrefni.

N-innihald mykjunnar reyndist mun meira en Handbókartölur segja til um; ammoníakbundið N var um 2 kg/tonn af þessari vatnsblönduðu mykju, en það er það N sem getur nýst samsumars við bestu skilyrði (niðurfellingu).

Tilraunalandið var tveggja ára nýrækt á endurunnu landi á Hvanneyri; vallarfoxgras var algjörlega ríkjandi. Blokkir voru 3. Veðurfar þennan vetur var nokkuð sérstakt, einkum voru haustmánuðir blautir þannig að vænta mátti lélegrar nýtingar á haustdreifðri mykju. Meginniðurstaðan er enda að haustdreifingin skilar litlu eða jafnvel engu en dreifing á freðna jörð í apríl gafst best.

Dreifingardagar mykju og aðstæður voru sem hér segir:

9. október	Land forblautt og rigndi næsta dag
1. nóvember	Eftir frosthótt var klakaskán en þíða næstu daga með mikilli rigningu
5. desember	Jörð freðin uppundir yfirborð; hægvíðri og súld
2. janúar	Jörð að mestu þíð en með smáskán undir yfirborði. Úrkoma næsta dag.
18. febrúar	3–5 sm niður á klaka, jörð forblaut og rigning næsta sólarhring
2. apríl	Jörð alveg freðin en mykja seig í svörðinn. Lítilsháttar úrkoma næsta dag
2. maí	Jörð klakalaus, þurr veður og sólskin

Liður	N	P	K	Áburðardagur	Uppskeyra, hkg þe./ha		
					1. sl.	2. sl.	Samtals
A	0	0	0		38,3	27,8	66,1
B	33	10	50	9. okt.	44,8	28,8	73,7
C	33	10	30	15. maí	51,8	34,7	86,5
D	25	20	80	15. maí	48,9	38,1	87,1
E	50	20	80	15. maí	51,6	33,1	84,7
F	75	20	80	15. maí	58,0	30,7	88,7
G	100	20	80	15. maí	58,7	34,0	92,8
H	125	20	80	15. maí	59,4	33,0	92,4
I	100	0	0	15. maí	51,4	27,1	78,5
K	60 tn mykja			9. okt.	45,1	36,2	82,2
L	60 tn mykja			1. nóv.	47,1	35,8	82,8
M	60 tn mykja			5. des.	38,1	30,9	81,8
O	60 tn mykja			2. jan.	49,1	32,7	81,8
P	60 tn mykja			18. feb.	53,2	34,6	87,8
R	60 tn mykja			2. apr.	59,6	37,2	96,2
S	60 tn mykja			2. maí	55,6	32,0	87,7
				<i>Staðalskekkja</i>	2,49	2,01	3,74

Tilraun nr. 929-08. Vaxandi skammtar af N, P og K, Hvanneyri.

Til hliðsjónar við tilraun 928-07 var önnur tilraun gerð á sama túni með vaxandi skammta af N, P og K. Áburðartegundir voru kalkammon, MAP og KCl. Til ráðstöfunar voru 17 reitir og voru þeir notaðir í ófullkomna þáttatilraun án blokka. Niðurstöður eru settar fram sem meðaltöl stiga hvers þáttar með fjölda í hverju stigi og sameiginlegu staðalfrávik (skekku) fyrir hvern þátt.

Borið var á 15. maí, fyrri sláttur var 20. júní og síðari sláttur 2. september.

Kg/ha	n	Uppskera hkg þe./ha		Samtals
		1. sl.	2. sl.	
80 N	2	53,6	36,3	89,9
120 N	13	54,2	30,3	84,4
160 N	2	59,8	30,3	81,4
<i>Staðalfrávik</i>		3,58	4,52	5,92
0 P	2	52,9	33,0	85,8
5 P	3	54,2	29,5	83,7
15 P	3	55,5	35,2	90,6
25 P	9	55,1	27,7	82,8
<i>Staðalfrávik</i>		4,18	5,28	5,72
0 K	2	55,5	28,4	78,8
30 K	3	55,0	32,3	87,3
60 K	3	53,8	28,8	82,6
90 K	9	56,0	29,9	85,9
<i>Staðalfrávik</i>		3,75	6,10	5,89

Tilraun nr. 930-08. Niðurfelld mykja, Hvanneyri.

Vorið 2008 var mykju dreift með sérstökum niðurfellingarbúnaði á Hvanneyri. Gerð var lítil áburðarathugun án eiginlegra blokka á landi sem hafði fengið íbórið um 25 tonn af sams konar mykju og notuð var í tilraun 928-07. Niðurstöður eru settar fram á sama hátt og tilraun 929-08 nema staðalskekku í stað staðalfrávika.

Borið var á 15. maí. Fyrri sláttur var 20. júní og síðari sláttur 3. september.

Kg/ha	n	Uppskera hkg þe./ha		Samtals
		1. sl.	2. sl.	
0 N	4	52,9	20,7	73,6
40 N	4	49,4	23,0	72,4
80 N	4	50,9	21,0	71,9
<i>Staðalskekku</i>		3,23	0,87	2,74
0 P	6	50,7	22,4	73,0
10 P	6	51,5	20,8	72,3
<i>Staðalskekku</i>		2,58	0,74	2,14
0 K	6	53,0	21,0	73,9
30 K	6	49,2	22,2	71,4
<i>Staðalskekku</i>		2,43	0,77	2,07

Grasræktartilraunir

Tilraun nr. 685-90. Byrjun vorgróðurs, Korpu.

Vorið 1990 var byrjað að fylgjast með byrjun vorgróðurs og sprettu fyrstu vikunnar á vorin. Tilraunaliðir eru fjórir með mismunandi áburðarmeðferð. Síðast var borið á vorið 2002, en uppskera mæld einu sinni á sumri eftir það, í ár þann 29.7. Samreittir eru 3. Í ár var þekja hvítmára í reitunum metin og var hún mun meiri í reitum sem fengið höfðu tilbúinn áburð á tilraunatímanum en þeim áburðarlausu.

Áburðartími fyrri ára	Uppskera, hkg/ha	Smári %
Óáborið	0,8	3
Borið á snemma vors	1,1	10
Borið á eftir að byrjar að grænka	1,2	20
Borið á að hausti	1,2	18
<i>Staðalfrávik</i>	<i>0,21</i>	<i>5,83</i>

Tilraunir nr. 910-05. Prófun á grastegundum og stofnum.

Vorið 2005 var sáð í tilraunir á 11 stöðum á landinu í 3 endurtekningum. Vorið 2006 var sáð aftur á Möðruvöllum. Alls eru 36 stofnar af 8 tegundum í tilraununum. Þekja var metin á öllum tilraunum vorið 2008. Fimm þeirra eru á tilraunastöðvum LbhÍ, Korpu, Hvanneyri, Möðruvöllum (2) og Stóra-Ármóti. Tilraunirnar frá 2005 voru einungis metnar í ár, en tilraunin á Möðruvöllum frá 2006 var einnig slegin og uppskera mæld á hefðbundinn hátt. Aðrar tilraunir eru í tünnum bænda og fá sömu meðferð og túnið. Þar er fylgst með endingu og vaxtareiginleikum.

Borið var á tilraunirnar á **Korpu** 15. maí. Áburður á gras var 94 kg N í blönduðum áburði (18-7-8) um vorið en ekkert eftir það. Áburður á smára var 20 kg N í Blákorni (12-7-14) að vori. Ekki var borið á tilraunirnar á **Hvanneyri**. Borið var á sáninguna frá 2006 á **Möðruvöllum** 14. maí. Áburður á grösín svarar til 120 kg N/ha í Fjölgræði 6 en á smárann voru borin 50 kg N/ha í Blákorni. Ekkert var borið á milli slátta. Tilraunirnar voru slegnar 12. júní og síðari sláttur 28. júlí. Borið var á tilraunirnar á **Stóra-Ármóti** til beitar en þar var gerð beitarathugun á reitunum, fyrst af lambfé um vorið og kúm síðsumars. Hreinsað var af reitum um vorið og borið á aftur.

Þekja vorið 2008, %

Sáningar frá 2005, nema vallarfoxgras og smári á Möðruvöllum eru frá 2006

Vallarf.gras	St.-Hildisey	Heiðarbær		Korpa	Hvanneyri	Möðruv.		Sandfells- hagi	Mt.	
		St.-Ármót				Hólabak	Kvíaból			
Grindstad	90	37	43	58	77	62	98	82	17	63
Vega	95	58	68	68	80	85	98	78	82	79
Noreng	93	52	60	65	70	80	98	77	67	74
Engmo	92	67	72	70	85	87	98	80	87	82
Snorri	95	68	77	73	85	75	98	80	77	81
Adda	93	58	77	72	85	65	98	82	83	79
Ragnar	43	12	30	15	7	48	98	43	37	37
Jonatan	92	53	67	58	68	62	98	60	85	71
Jarl	47	13	27	6	7	45	98	52	22	35
<i>Meðaltal</i>	<i>82</i>	<i>46</i>	<i>58</i>	<i>54</i>	<i>63</i>	<i>68</i>	<i>98</i>	<i>70</i>	<i>62</i>	<i>67</i>
Rýgresi	St.-Hildisey	Heiðarbær		Korpa	Hvanneyri	Möðruv.		Sandfells- hagi	Mt.	
		St.-Ármót				Hólabak	Kvíaból			
Birger 4n	45	2	2	7	8	30	15	1	12	14
Svea 2n	50	2	3	52	11	48	10	8	77	29
Swer3520 2n	50	2	3	10	3	26	3	1	5	11
Baristra 4n	38	0	1	6	7	37	2	0	7	11
LøRa 9401 4n	67	8	8	75	14	55	23	3	82	37
Felopa	12	4	0	2	9	4	1	0	3	4
<i>Meðaltal</i>	<i>44</i>	<i>3</i>	<i>3</i>	<i>25</i>	<i>9</i>	<i>33</i>	<i>9</i>	<i>2</i>	<i>31</i>	<i>18</i>
Hávingull	St.-Hildisey	Heiðarbær		Korpa	Hvanneyri	Möðruv.		Sandfells- hagi	Mt.	
		St.-Ármót				Hólabak	Kvíaból			
Fure	80	50	35	82	27	80		67	75	62
Norild	87	63	40	82	40	90		78	90	71
Salten	83	55	37	80	48	88		63	90	68
Kasper	80	55	38	82	38	87		72	87	67
<i>Meðaltal</i>	<i>83</i>	<i>56</i>	<i>38</i>	<i>82</i>	<i>38</i>	<i>86</i>		<i>70</i>	<i>86</i>	<i>67</i>
Axhn.puntur	St.-Hildisey	Heiðarbær		Korpa	Hvanneyri	Möðruv.		Sandfells- hagi	Mt.	
		St.-Ármót				Hólabak	Kvíaból			
Hattfjeldal	62	53	7	80	23	63	17	22	67	44
Apelsvoll	78	63	8	80	30	65	22	25	42	46
Frisk	35	45	8	80	10	45	8	17	10	29
Glorus	25	33	7	50	8	45	10	24	33	26
<i>Meðaltal</i>	<i>50</i>	<i>49</i>	<i>8</i>	<i>73</i>	<i>18</i>	<i>55</i>	<i>14</i>	<i>22</i>	<i>38</i>	<i>36</i>
Rauðsmári	St.-Hildisey	Heiðarbær		Korpa	Hvanneyri	Möðruv.		Sandfells- hagi	Mt.	
		St.-Ármót				Hólabak	Kvíaból			
Betty 4n	4	27	0	17	20	0	60	2	2	15
Torun	1	28	0	11	13	0	60	1	0	13
Reipo 4n	1	23	0	8	15	0	52	1	0	11
Lea 2n	3	30	0	25	20	0	62	2	1	16
Lanse 2n	2	27	0	23	17	0	65	2	1	15
<i>Meðaltal</i>	<i>2</i>	<i>27</i>	<i>0</i>	<i>17</i>	<i>17</i>	<i>0</i>	<i>61</i>	<i>2</i>	<i>1</i>	<i>14</i>
Hvítsmári	St.-Hildisey	Heiðarbær		Korpa	Hvanneyri	Möðruv.		Sandfells- hagi	Mt.	
		St.-Ármót				Hólabak	Kvíaból			
Snowy	9	57	0	22	27	2	70	6	28	25
Norstar	11	72	0	27	28	5	73	8	35	29
Løkv9601	9	57	0	13	22	5	68	4	17	22
<i>Meðaltal</i>	<i>10</i>	<i>62</i>	<i>0</i>	<i>21</i>	<i>26</i>	<i>4</i>	<i>70</i>	<i>6</i>	<i>27</i>	<i>25</i>
Sandfax							Möðruv.			
Leif							80			
Lom							30			

		Uppskera Möðruvöllum, hkg þe./ha		
		1. sl.	2. sl.	Alls
Vallarfoxgras	Grindstad	39,5	36,2	75,7
	Vega	40,1	30,0	70,1
	Noreng	38,7	31,4	70,1
	Engmo	38,6	29,8	68,4
	Snorri	36,7	30,1	66,8
	Adda	38,6	31,1	69,7
	Ragnar	39,4	33,3	72,7
	Jonatan	41,0	31,3	72,3
	Jarl	37,5	32,2	69,7
	<i>Meðaltal</i>	38,9	31,7	
<i>Staðalfrávik</i>	1,97	1,79		
Hvítsmári	Snowy	25,9	29,8	55,7
	Norstar	26,9	33,9	60,8
	Løkv9601	25,5	31,0	56,5
	<i>Meðaltal</i>	26,1	31,6	
	<i>Staðalfrávik</i>	1,92	1,98	
Rauðsmári	Betty	33,7	23,9	57,6
	Torun	33,1	21,4	54,5
	Reipo	34,9	14,3	49,2
	Lea	34,7	22,6	57,3
	Lanse	35,0	21,4	56,4
	<i>Meðaltal</i>	34,3	20,7	
	<i>Staðalfrávik</i>	1,42	3,69	
Sandfax	Leif	39,7	31,5	71,2
	Lom	34,8	35,7	70,5

Vorið 2005 var sáð í tilraun á Höfða í Dýrafirði. Í henni er vallarfoxgras, háliðagras, axhnoðapunktur, rýgresi, vallarsveifgras, sandfax, rauðsmári og hvítsmári. Rauðsmári var blandaður vallarfoxgrasi (Óddu) en hvítsmári vallarsveifgrasi (Fylkingu). Endurtekningar eru 2. Þekja sáðgresis í tilrauninni var metin þann 11. júní 2008.

		Þekja sáðgresis, %
Vallarfoxgras	Noreng	78
–	Engmo	88
–	Snorri	84
Háliðagras	Seida	40
Vallarsveifgras	Sobra	38
Axhnoðapunktur	Frisk	20
–	Hattfjelldal	88
Sandfax	Leif	3
–	Lom	1
Rýgresi	SwEr 3520	48
–	Svea	75
Rauðsmári	Betty	3
Hvítsmári	Snowy	3

Háliðagras, vallarsveifgras og sandfax virðist hafa misfarist strax við sáningu, líklega hefur fræið verið lélegt. Adda, vallarfoxgras, í rauðsmárareitunum lítur mjög vel út.

Sáð var í tvær litlar tilraunir á Austurlandi. Vorið 2005 var sáð á Breiðavaði í Eiðapinghá og vorið 2006 í Innri-Kleif í Breiðdal. Þær voru metnar sumarið 2008.

		Þekja sáðgresis, %		
		Innri-Kleif		Breiðavaði
		9. júlí	26. ág.	26. ág.
Vallarfoxgras	Jarl	53	43	
	Jonatan	83	73	83
	Noreng	88	48	78
	Grindstad	70	73	73
	Engmo			70
Axhnoðapuntur	Apelsvoll	2	5	
	Glorus			3
Vallarsveifgras	Sobra	95	100	
Rýgresi	SwEr 3520			25
	Svea			40
Háliðagras	Alko			93
Sandfax	Leif	0	0	0
	Lom			0
Hvítmári	Norstar	23	63	60
	Snowy	23	48	63
Rauðsmári	Betty	8	10	48
	Reipo	3	3	33

Tilraun nr. 924-07. Golfplatargrös, Korpúlfsstöðum.

Sumarið 2007 var sáð í tilraun með mismunandi tegundir og yrki af golfplatargrös. Þetta er hluti af samnorrænu verkefni sem er ætlað að leggja grunn að leiðbeiningum um val á tegundum og yrkjum í golfplatir. Eftirfarandi tegundir eru prófaðar: Túnvingull, fjölært rýgresi, skriðlíngrasi, hálíngrasi, títulíngrasi og hásvelfgras. Við hliðina á þessari norrænu tilraun er lítil tilraun með tegundir og yrki sem ekki eru í norrænu tilrauninni. Þar er vallarsveifgras og snarrótarpuntur auk hálíngrasi, túnvinguls og rýgresis. Þar eru bæði yrki fyrir flatir og brautir. Flatagrösín í þessum tilraunum eru slegin oft og snögg líkt og golfplatir. Þarna er verið að leita að tegundum og yrkjum sem þola þessa sérstöku meðferð sem golfplatir fá en gefa jafnframt gott undirlag fyrir golfkúluna og þola vel íslenska veðráttu. Niðurstöður norrænu tilraunarinnar verða birtar í fjölritaröð Bioforsk í Noregi ásamt niðurstöðum úr öðrum tilraunum í þessu verkefni. Niðurstöður úr litlu tilrauninni verða birtar í Jarðræktarskýrslu næsta árs.

Tilraun nr. 909-05. Fóðrunarvirði beitargróðurs, Korpu.

Vorið 2005 var sáð í tilraun fimm mismunandi grastegundum í blöndu með hvít- og rauðsmára. Tilrauninni var ætlað að standa í tvö ár, en ákveðið var að uppskerumæla þriðja sinni alla reiti nema blöndur með rýgresi, þar sem lítið var eftir lifandi af því. Fyrri sláttur er á þremur mismunandi tímum, en seinni sláttur er allur á sama tíma.

Borið var á tilraunina, 15. maí 60 N í Blákorni. Fyrri sláttur var 20.6., 30.6. eða 7.7. Síðari sláttur allur 21.8.

2008	Uppskera, þe. hkg/ha												
	1. sláttur				2. sláttur				Uppskera alls				
Adda	Gras	Hsm.	Rsm.	Illgr.	Gras	Hsm.	Rsm.	Illgr.	Gras	Hsm.	Rsm.	Illgr.	
1. sl. 20.6.	13,3	0,7	3,4	5,8	1,3	1,5	1,3	1,2	14,6	2,1	4,7	7,0	
1. sl. 30.6.	17,2	0,8	2,6	7,4	1,0	1,4	0,6	1,1	18,2	2,1	3,2	8,5	
1. sl. 07.7.	30,4	1,5	6,7	4,2	0,4	0,4	0,2	0,6	30,8	1,9	6,9	4,9	
<i>Meðaltal</i>	<i>20,3</i>	<i>1,0</i>	<i>4,2</i>	<i>5,8</i>	<i>0,9</i>	<i>1,1</i>	<i>0,7</i>	<i>1,0</i>	<i>21,2</i>	<i>2,1</i>	<i>4,9</i>	<i>6,8</i>	
Alko	Gras	Hsm.	Rsm.	Illgr.	Gras	Hsm.	Rsm.	Illgr.	Gras	Hsm.	Rsm.	Illgr.	
1. slt.	35,6	0,8	3,4	1,4	7,5	2,2	1,3	0,2	43,1	3,0	4,7	1,6	
2. slt.	39,6	1,2	2,3	1,9	5,8	1,4	0,4	0,1	45,3	2,6	2,7	2,0	
3. slt.	40,4	1,7	9,7	1,3	2,9	1,1	0,4	0,3	43,3	2,8	10,1	1,6	
<i>Meðaltal</i>	<i>38,5</i>	<i>1,2</i>	<i>5,2</i>	<i>1,5</i>	<i>5,4</i>	<i>1,6</i>	<i>0,7</i>	<i>0,2</i>	<i>43,9</i>	<i>2,8</i>	<i>5,8</i>	<i>1,7</i>	
Norild	Gras	Hsm.	Rsm.	Illgr.	Gras	Hsm.	Rsm.	Illgr.	Gras	Hsm.	Rsm.	Illgr.	
1. slt.	29,5	1,0	2,3	2,2	9,1	1,0	0,5	0,6	38,5	2,1	2,8	2,8	
2. slt.	40,8	1,1	6,0	2,2	6,4	1,5	0,4	0,2	47,2	2,5	6,4	2,5	
3. slt.	38,7	0,9	7,9	2,2	3,2	0,5	0,4	0,2	41,9	1,5	8,3	2,4	
<i>Meðaltal</i>	<i>36,3</i>	<i>1,0</i>	<i>5,4</i>	<i>2,2</i>	<i>6,2</i>	<i>1,0</i>	<i>0,4</i>	<i>0,3</i>	<i>42,5</i>	<i>2,0</i>	<i>5,8</i>	<i>2,6</i>	
Sobra	Gras	Hsm.	Rsm.	Illgr.	Gras	Hsm.	Rsm.	Illgr.	Gras	Hsm.	Rsm.	Illgr.	
1. slt.	15,5	1,6	4,8	5,7	5,6	2,6	1,3	2,4	21,0	4,1	6,1	8,1	
2. slt.	16,4	1,5	5,4	6,3	3,9	2,7	0,8	1,7	20,3	4,2	6,2	8,0	
3. slt.	16,0	1,9	9,3	6,2	2,9	2,1	0,7	1,0	18,9	4,0	10,0	7,2	
<i>Meðaltal</i>	<i>16,0</i>	<i>1,7</i>	<i>6,5</i>	<i>6,1</i>	<i>4,1</i>	<i>2,5</i>	<i>0,9</i>	<i>1,7</i>	<i>20,1</i>	<i>4,1</i>	<i>7,4</i>	<i>7,8</i>	
Meðaltal stofna	Gras	Hsm.	Rsm.	Illgr.	Gras	Hsm.	Rsm.	Illgr.	Gras	Hsm.	Rsm.	Illgr.	
1. slt.	23,5	1,0	3,5	3,8	5,9	1,8	1,1	1,1	29,3	2,8	4,6	4,9	
2. slt.	28,5	1,1	4,1	4,5	4,3	1,7	0,5	0,8	32,8	2,7	4,6	5,2	
3. slt.	31,4	1,5	8,4	3,5	2,4	1,0	0,4	0,5	33,7	2,6	8,8	4,0	
<i>Meðaltal</i>	<i>27,8</i>	<i>1,2</i>	<i>5,3</i>	<i>3,9</i>	<i>4,2</i>	<i>1,5</i>	<i>0,7</i>	<i>0,8</i>	<i>31,9</i>	<i>2,7</i>	<i>6,0</i>	<i>4,7</i>	
Staðalsk. mism.													
<i>Grastegund</i>	<i>1,95</i>	<i>0,21</i>	<i>1,61</i>	<i>0,67</i>	<i>0,77</i>	<i>0,32</i>	<i>0,19</i>	<i>0,16</i>	<i>2,37</i>	<i>0,45</i>	<i>1,65</i>	<i>0,73</i>	
<i>Grasteg./slt.</i>	<i>3,38</i>	<i>0,36</i>	<i>2,79</i>	<i>1,17</i>	<i>1,33</i>	<i>0,55</i>	<i>0,32</i>	<i>0,27</i>	<i>4,11</i>	<i>0,78</i>	<i>2,86</i>	<i>1,26</i>	

Adda	Uppskeyra alls, þe. hkg/ha			Smári, %			Illgresi
	1. sl.	2. sl.	Alls	1. sl.	2. sl.	Alls	Illgr., %
1. sl. 20.6.	23,2	5,3	28,4	16	52	23	25
1. sl. 30.6.	28,0	4,1	32,0	12	49	17	26
1. sl. 07.7.	42,8	1,7	44,5	19	40	19	11
<i>Meðaltal</i>	<i>31,3</i>	<i>3,7</i>	<i>35,0</i>	<i>15</i>	<i>47</i>	<i>20</i>	<i>21</i>
Alko	1. sl.	2. sl.	Alls	1.sl.	2. sl.	Alls	Illgr., %
1. sl. 20.6.	41,2	11,2	52,4	10	33	15	3
1. sl. 30.6.	45,0	7,6	52,6	8	23	10	4
1. sl. 07.7.	53,1	4,7	57,8	20	32	22	3
<i>Meðaltal</i>	<i>46,1</i>	<i>7,8</i>	<i>54,2</i>	<i>13</i>	<i>29</i>	<i>16</i>	<i>3</i>
Norild	1. sl.	2. sl.	Alls	1.sl.	2. sl.	Alls	Illgr., %
1. sl. 20.6.	35,0	11,2	46,2	10	14	11	6
1. sl. 30.6.	40,1	8,6	58,6	14	22	16	4
1. sl. 07.7.	49,7	4,4	54,1	18	22	18	4
<i>Meðaltal</i>	<i>44,9</i>	<i>8,0</i>	<i>53,0</i>	<i>14</i>	<i>20</i>	<i>15</i>	<i>5</i>
Sobra	1. sl.	2. sl.	Alls	1.sl.	2. sl.	Alls	Illgr., %
1. sl. 20.6.	27,5	11,9	39,4	23	32	26	21
1. sl. 30.6.	29,7	9,0	38,7	23	38	27	21
1. sl. 07.7.	33,3	6,8	40,1	32	44	34	19
<i>Meðaltal</i>	<i>30,2</i>	<i>9,2</i>	<i>39,4</i>	<i>26</i>	<i>38</i>	<i>29</i>	<i>20</i>
Meðaltal	1. sl.	2. sl.	Alls	1.sl.	2. sl.	Alls	Illgr., %
1. sl. 20.6.	31,7	9,9	41,6	15	33	14	14
1. sl. 30.6.	38,2	7,3	45,5	14	33	14	14
1. sl. 07.7.	44,7	4,4	49,1	22	34	9	9
<i>Meðaltal</i>	<i>38,2</i>	<i>7,2</i>	<i>45,4</i>	<i>17</i>	<i>33</i>	<i>12</i>	<i>12</i>
Staðalsk. mismunar							
<i>Grastegund</i>	<i>1,99</i>	<i>1,03</i>	<i>2,54</i>	<i>3,5</i>	<i>3,9</i>	<i>3,3</i>	<i>1,7</i>
<i>Grasteg./slt.</i>	<i>3,45</i>	<i>1,79</i>	<i>4,40</i>	<i>6,0</i>	<i>6,7</i>	<i>5,6</i>	<i>2,9</i>

Í næstu töflu er yfirlit yfir heildaruppskeru, hlutdeild smára og annars gróðurs árin 2006–2008. Sláttumeðferð greinist eftir sláttutíma fyrri sláttar, 1. slt. um 20. júní; 2.slt. um 30. júní og 3. slt. um 10 júlí. Síðari sláttur var alltaf um miðjan ágúst

Adda, vallarfoxgras

	Uppskera, hkg/ha			% smári			% annar gróður		
	1. slt.	2. slt.	3. slt.	1. slt.	2. slt.	3. slt.	1. slt.	2. slt.	3. slt.
2006	42,8	36,4	48,5	30	23	13	21	15	12
2007	59,3	61,1	73,9	52	49	31	11	10	6
2008	28,4	32,0	44,5	23	17	19	25	26	11
Mt. 3 ár	43,5	43,2	55,6	35	30	21	19	17	10

Alko, háliðagras

	Uppskera, hkg/ha			% smári			% annar gróður		
	1. slt.	2. slt.	3. slt.	1. slt.	2. slt.	3. slt.	1. slt.	2. slt.	3. slt.
2006	42,3	42,3	42,5	27	19	20	14	30	24
2007	62,7	62,5	65,9	29	24	35	2	6	6
2008	52,4	52,6	57,8	15	10	22	3	4	3
Mt. 3 ár	52,4	52,4	55,4	24	18	26	6	13	11

Baristra, rýgresi

	Uppskera, hkg/ha			% smári			% annar gróður		
	1. slt.	2. slt.	3. slt.	1. slt.	2. slt.	3. slt.	1. slt.	2. slt.	3. slt.
2006	51,6	42,7	52,1	22	18	15	15	19	16
2007	52,0	53,1	59,7	71	68	58	10	10	25
Mt. 2 ár	51,8	47,9	55,9	47	43	37	12	15	21

Norild, hávingull

	Uppskera, hkg/ha			% smári			% annar gróður		
	1. slt.	2. slt.	3. slt.	1. slt.	2. slt.	3. slt.	1. slt.	2. slt.	3. slt.
2006	40,4	47,6	53,8	16	19	22	31	18	15
2007	68,2	79,7	81,5	25	23	24	4	4	3
2008	46,2	58,6	54,1	11	16	18	6	4	4
Mt. 3 ár	51,6	62,0	63,1	17	19	21	14	9	8

Sobra, vallarsveifgras

	Uppskera, hkg/ha			% smári			% annar gróður		
	1. slt.	2. slt.	3. slt.	1. slt.	2. slt.	3. slt.	1. slt.	2. slt.	3. slt.
2006	37,7	38,6	37,2	30	32	29	35	30	33
2007	58,8	61,2	63,0	58	57	54	15	18	14
2008	39,4	38,7	40,1	26	27	34	21	21	19
Mt. 3 ár	45,3	46,2	46,8	38	39	39	24	23	22

Hollefni í íslenskum beitargróðri

Verkefnið hófst vorið 2007. Markmiðið er að afla upplýsinga um efnainnihald gróffóðurs hér á landi. Vísbendingar erlendis sýna að nýting graslendis geti stuðlað að framleiðslu á svokölluðu markfæði sem ætlað er að koma í veg fyrir alvarlega sjúkdóma. Þar eru menn einkum með í huga að auka hlutdeild gagnlegra fitusýra í kjöti og mjólk, bæta stöðugleika (auka hlut andoxunarefna) og breyta bragðgæðum.

Mismunandi grastegundum og smára var sáð í tilraunareiti á tilraunastöðinni Korpu vorið 2005. Þessir tilraunareitir eru hluti af öðru rannsóknaverkefni (tilraun 910-05) þar sem verið er að prófa ný yrki. Sýni voru tekin af alls 5 tegundum túngróðurs í þeirri tilraun (vallarfoxgrasi, hávingli, fjölæru rýgresi, rauðsmára og hvítsmára) og einni tegund í úthaga (kornsúru). Efnainnihald úthagaplantna er töluvert ólíkt venjulegum túngróðri og þess vegna er ein úthagategund tekin með til samanburðar. Sýni af kornsúru voru tekin á þremur stöðum, á Korpulandi og tveimur stöðum í Skálafelli í mismunandi hæð (300 m.y.s. og 600 m.y.s.) til að kanna áhrif svalara loftslags á efnasamsetningu þess (sérstaklega fitusýra). Þrjár endurtekningar voru af öllum tegundum á hverjum stað. Hitastigsmælum var komið fyrir í Skálafelli og á Korpu. Til að kanna breytileika í efnasamsetningu eftir árstíð voru sýni tekin 3–4 sinnum yfir sprettutímam. Árið 2007 voru sýni tekin 6. júní, 28. júní, 29. júlí og 4. september. Sýni voru ekki tekin í Skálafelli við fyrstu sýnatöku 6. júní 2007. Árið 2008 voru sýni tekin 3. júní (þó ekki í 600m í Skálafelli þar sem spretta var ekki hafin), 30. júní, 30. júlí og 3. september. Um 20–70 g af fersku sýni var sett í álpappír og fryst samstundis í fljótandi köfnunarefni. Sýnin hafa verið frostþurrkuð og til stendur að mæla fitusýruinnihald í sýnunum á vordögum 2009.

Niturbinding misnorðlægra hvítmárástofna, Korpu.

Vorið 2005 var gerð tilraun þar sem mæld voru áhrif hitastigs á virkni niturbindingar í misnorðlægum hvítmárástofnum. Tekin voru sýni af rótarhnýðum af annars vegar Undrom og hins vegar Norstar úr reitum á Korpu, sem sáð var í árið 2002, og virkni rótarhnýðisensíma mæld með svokallaðri ARA-aðferð (acetylene reduction assay). Niðurstöðurnar sýndu að munur var á áhrifum hitastigs á virkni niturbindingar þessara tveggja stofna þar sem Undrom sýndi meiri fylgni við jarðvegshita í 5 sm dýpt heldur en Norstar. Var því ákveðið að gera frekari mælingar sumarið 2008.

Markmiðið var að mæla virkni rótarhnýða á misnorðlægum hvítmárástofnum yfir allan vaxtartímann með sömu aðferð og notuð var vorið 2005 auk þess að mæla heildarniturbindingu með N^{15} -aðferð. Mælingar á virkni rótarhnýða voru annars vegar gerðar á Norstar og Undrom, (með vallarsveifgrasinu Fylkingu), í sáningu frá 2005 og hins vegar á íslenskum stofni utan tilraunareita í Korpulandi. Auk þess var heildarniturbinding Undrom og Norstar mæld. Greint var frá niðurstöðum á áhrifum hitastigs og stofna á virkni rótarhnýðisensíma á Fræðarþingi landbúnaðarins 2009, sjá í ritinu bls. 212. Því miður hafa niðurstöður um heildarniturbindingu ekki borist erlendis frá. Mælingar verða endurteknaðar sumarið 2009.

Tilraun nr. 920-08. Smárablöndur og áhrif nituráburðar, Korpu, Möðruvöllum og Hesti.

Verkefninu er ætlað að kanna (i) hversu mikinn N áburð megi spara með því að rækta saman blöndur mismunandi gras- og belgjurtategunda án þess að það komi niður á uppskeru og fódurgæðum og (ii) hvert sé fódrunarvirði slíkra blandna samanborið við að rækta uppskerumiklar grastegundir í hreinrækt með tiltölulega miklum N áburði.

Verkefnið hófst vorið 2008 með sáningu tilraunareita á Korpu, Möðruvöllum og á Hesti.

Á Korpu var sáð 3. júní með höndum og jafnframt var borið á tilraunareitina sem svarar 50 kg N, 50 kg P og 70 kg K á ha. Sáning tókst vel. Reitir voru slegnir snemma í ágúst og litu vel út þegar þeir fóru undir vetur. Mæld verða áhrif þriggja N skammta (20, 70 og 220 kg N/ha) á uppskeru, fódurgæði og nýtni niturs í mismunandi blöndum af vallarfoxgrasi, hávingli, rauðsmára og hvítmára samanborið við ræktun sömu tegunda í hreinrækt í tilraunareitum á Korpu í þrjú uppskeruár (2009–2011). Tilraunareitir eru samtals 66 og við hvern slátt er hefengur greindur til tegunda.

Á Möðruvöllum var sáð í sams konar tilraun þann 25. maí og borið á sem svarar 52 kg N í Blákorni. Sáning tókst vel og tilraunin fór vel útlítandi undir vetur. Þar verður einungis mæld heildaruppskera.

Tilraunareitir á Korpu verða nýttir í sérstaka rannsókn á niturbúskap sem mun hefjast vorið 2009.

Á Tilraunastöðinni á Hesti var sáð 5.–6. júní. Áburður við sáningu var 90 kg N, 37 kg P og 56 kg K á ha. Nokkuð góð spretta og þekja var komin síðla sumars. Sauðfé var beitt á alla hluta spildunnar, en var fátt og spildan fór nokkuð loðin undir vetur. Þar verður vallarfoxgras, hávingull og blanda þessara tegunda með rauðsmára og hvítmára ræktuð við stóran og lítinn skammt af N áburði (50 og 125 kg N/ha). Fódrunarvirði uppskerunnar verður svo mælt í fódrunartilraun (verkuð uppskera úr fyrri slætti) og beitartilraun (endurvöxtur) með lömbum á tilraunastöðinni á Hesti árið 2009.

Verkefnið er styrkt af Framleiðnisjóði landbúnaðarins.

Eyðing ágengs gróðurs í Hrísey

Vorið 2007 fékk LbhÍ, í samstarfi við Náttúrufræðistofnun Íslands og Akureyrarbæ, styrk úr Orku-
rannsóknasjóði Orkuveitu Reykjavíkur til að kanna hvort stöðva mætti framrás ágengra jurta sem
breiðast yfir náttúrulegt gróðurlendi Hríseyjar. Einkum er um að ræða lúpínu en í kjölfar hennar koma
skógarkerfill og í minna mæli spánarkerfill og ætihvönn.

Farnar voru margar ferðir út í Hrísey árin 2007–2008. Bæði vor komu starfsmenn Náttúrufræði-
stofnunar í vettvangsferð ásamt starfsmönnum Akureyrarbæjar.

Heildarniðurstaða verkefnisins með viðbót af reynslu sem fengist hefur í Eyjafjarðarsveit er þessi:

- 1) Lúpína og skógarkerfill bárust til Hríseyjar upp úr 1960 og mikill vöxtur og dreifing þeirra
tengist minni búfjárbætur og hlýnandi veðurfari. Þau hafa þegar og munu áfram breiðast út yfir
náttúrulegt gróðurlendi í Hrísey ef ekkert verður aðhafst.
- 2) Lúpínan er frumkvöðullinn og ryður víðast skógarkerfli og einnig spánarkerfli og ætihvönn
braut. Lúpíunnar þarf þó ekki við þar sem jarðvegur er næringarríkur, en það á einungis við
um fáa staði á sunnanverðri eyjunni og túnin í Ystabæ.
- 3) Nauðsynlegt er að bregðast við svo eyjan verði ekki undirlögð af þessum ágengu plöntu-
tegundum. Þrjár leiðir koma til greina a) að eyða plöntunum með slætti b) að eyða þeim með
varnarefnum og c) að eyða þeim með beit. Hitaveituvatnið í Hrísey reyndist gagnslaust í
þessari baráttu, náði ekki nauðsynlegu hitastigi til að drepa plönturnar.
- 4) Sláttur, jafnvel endurtekinn sláttur, virðist lítil eða engin áhrif hafa á skógarkerfil. Sums
staðar í Eyjafjarðarsveit hefur skógarkerfill til dæmis dafnað í túnjöðrum sem eru tví- eða þrí-
slegnir. Hins vegar virðist sláttur, sérstaklega fyrir eða um blómgun, geta drepð lúpínu og
einnig hvönn.
- 5) Þau varnarefni sem reynd hafa verið eru örgresisefnið Roundup og íslenska framleiðslan
Undri. Undri (0,1 lítri á fermetra) drap skógarkerfil og lúpínu. Roundup reyndist ekki vel í
tilrauninni í Hrísey en blöndunarhlutföll voru ekki rétt. Góð reynsla er af sterkri blöndu
Roundup í Eyjafjarðarsveit.
- 6) Vitað er að beit heldur lúpínu niðri, en ekki er vitað hver áhrif búfjárbætur eru á skógarkerfil.
Reynslan í Eyjafjarðarsveit er sú að hross og kýr sniðganga hann að mestu, en vitað er að
sauðfé bitur kerfilinn fyrst á vorin, en ekki er vitað hvort það getur haldið honum niðri, enda
er sauðfé yfirleitt rekið á fjall yfir sumarið.
- 7) Sáning grasfræs í slegna reiti af lúpínu hefur borið árangur en ekki í slegnu skógarkerfilslandi.

Heildarniðurstaðan er sú að það verður að teljast mjög brýnt að ráðast í aðgerðir gegn lúpínni og
skógarkerflinum í Hrísey. Lúpínni, sem leitar fyrst inn á hið náttúrulega gróðurlendi, má eyða með
slætti fyrir og um blómgun. Skógarkerfli verður ekki eytt með slætti en má auðveldlega eyða með
varnarefnum. Roundup er ódýrara efni en Undri og drepur það nær allan gróður nema elftingu. Beit
getur stöðvað útbreiðslu lúpínu, en alls óvíst er að hún eyði skógarkerfli.

Kornrækt og kornkynbætur

Veturinn 2007–2008 telst meðalvetur miðað við árferði síðasta áratuginn. Fyrri hlutinn var úrkomusamur og mátti segja, að haustrigningarnar næðu fram yfir áramót. Eftir það lá snjór á jörðu að mestu fram yfir miðjan mars og frost þá mánuði og lengstum fram í miðjan apríl. Þá brá til hlýinda og svo var snjónum fyrir að þakka, að klaki var sáralítill um stóran hluta landsins. Plógi var fyrst beitt á Korpu þann 17. apríl. Þá var klaki enn í jörðu, en vinnandi. Klakalaust var þá orðið í lágsveitum sunnanlands og klaki á vestanverðu Norðurlandi var ekki meiri en á Korpu. Sáning hófst á Korpu síðasta vetrardag, 23. apríl. Sáð var á Þorvaldseyri 25. og Vindheimum 28. apríl. Klaki var hins vegar mun meiri norðan Öxnadalshéiðar og því varð ekki sáð á Möðruvöllum fyrr en 8. maí. Þessu var öfugt farið árið áður.

Vor og sumar var hlýtt um land allt. Sumarið var í röð betri sumra, náði þó ekki þeim allra bestu. Úrkoma var mjög í hófi einkum framan af. Ekki fréttist þó af því, að þurrkar hefðu spillt kornökrum. Þótt úrkoman mældist lítt, vætti þó alltaf öðru hverju. Vikutíma um mánaðamót júlí og ágúst var afarhlýtt og verður í minnum haft.

Kornið naut þessa góða sumars. Þann 27. ágúst stóðu kornakrar Skagfirðinga allir bleikir og harðþroska, en skurður ekki hafinn. Svo var og víðar um land, en vélar þá enn ógangsettar. Haustið varð korninu erfitt. Haustið byrjaði á höfuðdaginn, 29. ágúst, með stórrigningu og hvassviðri um allan vesturhelming landsins. Þá fór glansinn af mörgum kornakrinum. Annað veður, miklu verra, gerði aðfaranótt 17. september. Þá varð fárviðri víða og úrkoma óheyrileg sunnanlands. Mönnum ber saman um, að haustveður af því tagi geri ekki oftast en fimmta hvert ár. Í þessum veðrum varð töluvert tjón á korni, en tölur um það liggja ekki fyrir.

Kornskurðurinn gekk nokkuð vel norðanlands, en miklu miður syðra, því að þar var rigningatið lengstum frá höfuðdegi. Kornskurði lauk þar eða var hætt laust eftir veturnætur. Ljóst er, að óhentugt veðurfar á skurðartíma dró mjög úr afrakstri þessa hlýja sumars.

Korntilraunir ársins snerust að mestu um prófun á íslenskum kynbótalinum. Vegna erfiðs tíðarfars sumurinn 2005 og 2006 hafði safnast upp nokkuð af óprófuðum efniviði. Sumarið 2007 tókst svo að rækta viðunandi sáðkorn af öllum þeim línunum, sem fyrir lágu og biðu prófunar. Vorið 2008 var lagt upp með allan þann efnivið, sem til var. Það reyndust vera 92 íslenskar línur, sem fóru út í fyrstu prófun. Að auki voru 11 erlend yrki og 4 íslensk. Hver kynbótalinna var í 3 tilraunum hið minnsta. Tilraunareitir í fullri stærð voru 832 talsins, þar af 390 á Korpu. Þar var að auki mikill fjöldi smáreita með kynbótakorni á fyrri stigum prófunar.

Korntilraunir ársins voru 5 talsins. Tvær voru á Korpu á mismunandi jarðvegi. Aðrar tilraunir voru á Þorvaldseyri, Vindheimum og Möðruvöllum. Höfuðdagsveðrið náði hvorki að Þorvaldseyri né Möðruvöllum. Það vann hins vegar skemmdir á tilraununum á Korpu og Vindheimum. Mátti telja það hið mesta happ fyrir tilraunirnar, því að þar fengust upplýsingar bæði um afrakstursgetu án áfalla og eins um veðurþol hins nýja kynbótakorns. Allar tilraunirnar voru skornar áður en veðrið mikla gerði þann 17. september.

Tilraun nr. 125-08. Samanburður á byggyrkjum.

Samanburður byggyrkja hefur tvennan tilgang. Annars vegar er leitað eftir nýjum erlendum yrkjum, sem að gagni gætu komið í íslenskri kornrækt og hins vegar eru íslenskar kynbótalinur reyndar í sömu tilraunum og erlendu yrkin. Í ár var sáð í 5 tilraunir í þessari tilraunaröð. Tilraunirnar voru á eftirtöldum stöðum:

Tilraunastaður	Skammstöfun	Land	Áburður		Sáð	Uppskorið
			N, kg/ha	Teg.		
Þorvaldseyri undir Eyjafjöllum	Þor	mólendi	90	18-7-8	28.4.	2.9.
Möðruvöllum í Eyjafirði	Möð	mólendi	80	12-5-14	8.5.	8.9.
Vindheimum í Skagafirði	Vin	sandur	120	20-5-7	28.4.	9.9.
Korpu í Mosfellssveit, norður	KoN	mólendi	60	12-5-14	24.4.	1.9.
Korpu í Mosfellssveit, suður	KoS	flagmór	60	12-5-14	25.4.	11.9.

Sáð var með raðsáðvél í allar þessar tilraunir. Sáðmagn var 200 kg/ha og reitastærð 10 m². Tilraunirnar voru skornar með þreskivél. Þá var allur reiturinn skorinn, uppskera vegin, og eitt sýni tekið til að ákvarða þurrefni og kornhlut. Samreitir voru hvarvetna 2 nema 3 í norðurtilrauninni á Korpu. Á Þorvaldseyri voru 30 liðir (yrki og línur), 85 á Möðruvöllum, 86 á Vindheimum, 32 á Korpu norður og 108 á Korpu suður.

Sáðkorn af íslensku línunum var allt ræktað á Korpu 2007. Til var erlent sáðkorn af 16 þeirra. Samanburður leiddi í ljós, að íslenska sáðkornið stóð því erlenda á sporði. Sáðkorn af hverri línu dugði í 3 tilraunir. Hver og ein lína var á Korpu, langflestar á Vindheimum, þær sexraða að auki á Möðruvöllum, en þær tvíraða á Þorvaldseyri.

Í tilraunum voru 4 íslensk yrki og 92 kynbótalínur. Önnur yrki voru norsk (Arve og Olsok), sænsk (Filippa, Rekyl, Barbro, Judit, Solbritt og Pilvi) og finnsk (Saana, Erkki og Kunnari).

Eftir atvikum þykir ekki ástæða til að gefa hér upp uppskeru einstakra kynbótalína. Þær skipuðu sér þó hvarvetna í efstu sætin og má nefna, að 5 þeirra skiluðu meiri uppskeru en Skúmur að meðaltali, 11 meiri uppskeru en Lómur og 16 meiri uppskeru en Pilvi.

Nöfn á sexraðayrkjum eru skáletruð. Yrkjum er raðað eftir meðaluppskeru, þannig að þau uppskeru-mestu eru efst. Eins er tilraunastöðum raðað eftir uppskeru frá vinstri til hægri.

Kornuppskera, hkg þe/ha

Yrki/staður	Möð	KoN	Vin	Þor	KoS	Mt
1. <i>Skúmur</i>	94,3	61,6	61,1	52,4	52,5	64,3
2. <i>Lómur</i>	87,0	62,4	64,3	56,2	43,4	62,8
3. <i>Pilvi</i>	88,0	56,7	56,6	—	—	59,7
4. <i>Kunnari</i>	92,4	59,8	58,8	42,2	—	59,4
5. <i>Arve</i>	104,7	51,2	46,2	—	41,8	59,2
6. <i>Erkki</i>	95,1	51,8	58,5	37,1	—	56,4
7. <i>Judit</i>	99,3	54,6	48,1	40,4	35,5	55,5
8. <i>Olsok</i>	92,6	58,9	43,7	—	33,7	55,3
9. <i>Kría</i>	75,3	56,8	55,1	46,3	40,7	55,0
10. <i>Filippa</i>	—	54,9	—	50,2	35,0	54,7
11. <i>Saana</i>	—	54,5	—	43,9	—	53,5
12. <i>Barbro</i>	—	56,1	—	39,1	—	51,9
13. <i>Rekyl</i>	—	46,8	—	44,2	—	50,4
14. <i>Solbritt</i>	86,0	49,6	34,5	—	—	49,6
15. <i>Skegla</i>	67,7	48,9	44,8	45,6	35,4	48,4
Staðalfrávik	6,20	6,83	5,62	3,59	5,15	
Fritölur f. skekkju	94	63	95	29	105	

Uppskeran mældist óhóflega mikil á Möðruvöllum. Skýring á því er sú, að sáð er í 130 sm breiðan reit og hann allur skorinn. Að jafnaði eru svo 40 sm milli reita. Þessi breidd (130 sm) er svo notuð, þegar flatarmál uppskerureits er mælt. Það er örugglega rétt, þegar spretta korns er í hófi. En þegar gróska er í korni og stöngullinn hávaxinn, leggst það út yfir götuna milli reita og nýtir það yfirborð. Með því að nota alltaf breiddina 130 sm er því verið ofmeta uppskeruna kerfisbundið, þegar hún er mikil á annað borð. Samt er erfitt að breyta þessari framsetningu. Ástæðurnar eru þrjár: Í fyrsta lagi hefur þetta alltaf verið mælt svona. Í öðru lagi ætti þetta ekki að breyta röðun yrkja, né heldur hafa áhrif á muninn milli þeirra. Í þriðja lagi er erfitt að meta, hvenær ætti að breyta úr 130 sm reit í 170 sm reit, því að við litla sprettu notast aðeins reiturinn sjálfur en ekki gatan.

Ýmsar mælingar, sem birtar eru á þessari síðu undir fyrirsögninni Þroski, eru meðaltal úr öllum fimm tilraununum. Þroskaeinkunn er summa þúsundkornabyngdar, rúmbyngdar og þurrefnis. Skriðdagur var aðeins skráður í tilraununum á Korpu og einungis þar var metið blaðsveppasmit. Kornid skreið á Korpu þann 8. júlí að meðaltali allra yrkja og lína og ekki var munur milli tilrauna norður og suður.

Smit var metið 14. ágúst og tiltekur, hve stór hluti af blöðum var þá visinn. Fljótþroska yrki fara venjulega illa út úr mati af þessu tagi, því að ekki sést glöggur munur á blöðum, sem visna aldurs vegna og hinna er blaðsveppir hafa eytt.

Þroski						
Yrki	Þús. korn, g	Rúmþ. g/100ml	Þurrefni, %	Þroska- einkunn	Athuganir á Korpu	
					Skrið í júlí	Smit, %
1. Filippa	49	70	61	180	13	63
2. Skegla	44	69	64	177	6	44
3. Barbro	46	68	61	175	13	70
4. Kría	42	70	64	175	7	63
5. Olsok	40	64	68	172	9	42
6. Solbritt	38	68	67	172	8	77
7. Arve	40	65	66	171	7	66
8. Pilvi	40	63	66	170	8	70
9. Judit	38	65	64	167	9	40
10. Re kyl	42	67	58	167	15	40
11. Saana	43	66	59	167	16	50
12. Erkki	40	64	61	165	8	70
13. Kunnari	37	63	60	160	9	30
14. Lómur	36	62	60	158	8	80
15. Skúmur	34	63	60	157	8	70

	Kornuppsk.	Þús.korn	Rúmþyngd	Þurrefni	Þroskaeinkunn
Vindheimum	46,5	43	67	77	187
Möðruvöllum	84,8	43	66	66	175
Korpu suður	38,1	39	62	65	166
Korpu norður	52,7	40	64	56	161
Þorvaldseyri	46,0	38	63	56	157
Meðaltal	53,6	40,5	64,4	64,0	169,0

Meðaltal frá einstökum stöðum er einfalt meðaltal allra yrkja og lína, sem þar voru í prófun. Eins og sést á meðaltali þurrefniseinkunnar var kornið að jafnaði vel þroskað. Svo vel þroskað hefur korn ekki verið í tilraunum síðan 2004. Það ár var kornið reyndar mun betur þroskað en nú og meðalþroskaeinkunn allra staða var þá 176.

Korn tilraunir hafa verið styrktar af Framleiðnisjóði landbúnaðarins um langt árabíl.

Uppgjör á samanburði byggjrkja árin 1996–2008.

Þetta uppgjör var unnið á sama hátt og undanfarin ár. Notað var gagnasafnið, sem fyrir var að viðbættum tilraunum ársins í ár. Þar með voru notaðar tölur frá 13 árum eða frá 1996–2008 að báðum árum meðtöldum.

Samspil stofna og staða hefur verið reiknað sem hending og er ríkjandi í skekkju á samanburði milli stofna. Tilraunum með mismunandi tilraunaskekkju hefur verið gefið mismikið vægi líkt og tilraunir með mikla skekkju hefðu færri samreiti en hinar. Yrkjum er raðað eftir besta línulegu mati á uppskeru (BLUE). Nákvæmari lýsing á úrvinnslu er að finna í jarðræktarskýrslum árunna 1994 og 95.

Sexraðayrkin koma fram í 68 tilraunum í þessu uppgjöri, en tvíraðayrkin 91. Þessir tveir flokkar eru eins og fyrr gerðir upp hvor í sínu lagi. Ástæðan er sú, að röðunin er gjörólík eftir landshlutum.

Þannig eru sexraðayrkin oftast efst norðanlands en neðst syðra. Í sameiginlegu uppgjöri hefði skekkjan því orðið úr hófi mikil. Í uppgjöri er sleppt þeim tilraunum, þar sem fokskemmdir höfðu veruleg áhrif á mælda uppskeru af sexraðayrkjum.

Alls komu til röðunar 50 tvíraðayrki og 42 sexraða. Niðurstöður fylgja hér í töflu. Sleppt er að nefna ýmsar kynbótalínur, íslenskar og erlendar, sem ekki hafa skilið eftir sig spor og hafa ekki verið ræktaðar utan tilrauna. Athuga ber samt, að raðtalan er látin halda sér.

Þremur nöfnum hefur verið breytt frá fyrri árum. Þau yrki, sem áður hétu Skúmur I, II og III, heita nú í sömu röð Gamliskúmur, Lómur og Skúmur.

Helstu byggyrki í tilraunum 1996–2008

	Upp- skera, hkg/ha	Skekkja samanb. v/st.afbr.	Fjöldi til- rauna		Upp- skera, hkg/ha	Skekkja samanb. v/st.afbr.	Fjöldi til- rauna
<i>Sexraðayrki</i>							
1. Lómur	51,0	1,56	25	22. Olsok	44,0	1,10	58
2. Skúmur	50,7	1,41	31	24. Habil	42,9	1,96	10
3. Gamliskúmur	49,6	1,46	26	25. Gaute	42,9	1,47	23
4. Kunnari	48,1	2,70	7	28. Bamse	42,0	3,17	6
5. Judit	47,3	1,58	23	30. Heder	41,8	1,96	10
7. Pilvi	47,0	2,86	6	31. Arve	41,8	–	63
8. Erkki	46,9	2,70	7	33. Voitto	41,2	3,31	3
10. Ven	46,2	1,32	30	35. Rolfi	40,8	1,34	27
13. Tiril	45,3	1,33	30	38. Edel	38,7	2,13	6
19. Solbritt	44,2	1,88	13	39. Artturi	38,1	2,47	8
20. Jyvä	44,0	2,28	7	40. Fager	37,0	1,91	9
21. Lavrans	44,0	1,23	37	42. Hrutur	32,3	1,59	16
<i>Tvíraðayrki</i>							
1. Teista	44,5	0,86	31	32. Rjúpa	39,6	0,89	29
2. Kría	43,9	0,70	54	34. Gold. prom.	39,2	1,05	17
7. Axelina	42,2	2,46	3	35. Kinnan	38,9	1,42	7
13. Lóa	41,5	1,01	21	40. Mari	38,5	1,18	13
15. Saana	41,3	0,88	26	42. Sunnita	38,3	1,00	18
18. Mitja	41,1	1,54	8	43. Filippa	38,1	0,66	65
24. Barbro	40,4	1,42	10	44. Minttu	37,5	2,51	3
25. Skegla	39,9	–	67	45. Gunilla	37,4	0,89	25
28. Antto	39,7	1,60	6	47. Meltan	36,6	1,77	4
31. Rekyl	39,6	0,90	24	49. Olve	34,8	1,63	6

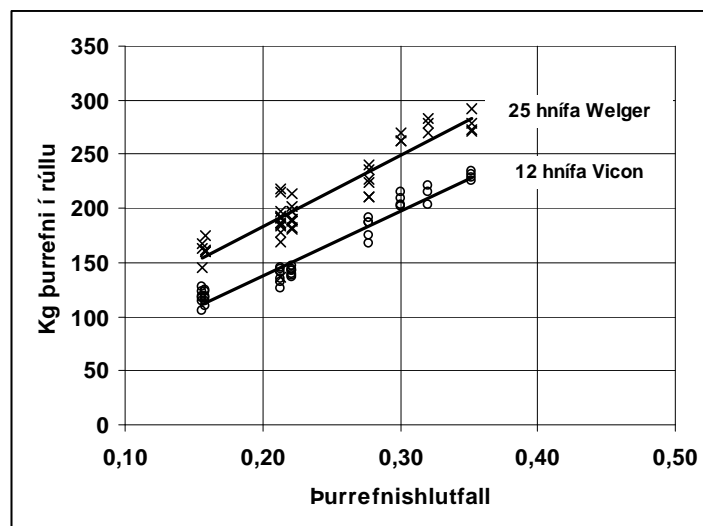
Verkun byggheilsæðis í blöndu með repju eða ertu

Meginmarkmið þessa verkefnis er að skera úr um hvort hægt er að verka orkuríkt heilsæðisvothey og skoða áhrif repju, ertu, áburðar og skurðartíma á uppskeru, fóðurgildi og verkun (gæði gerjunar) í byggheilsæðisblöndum.

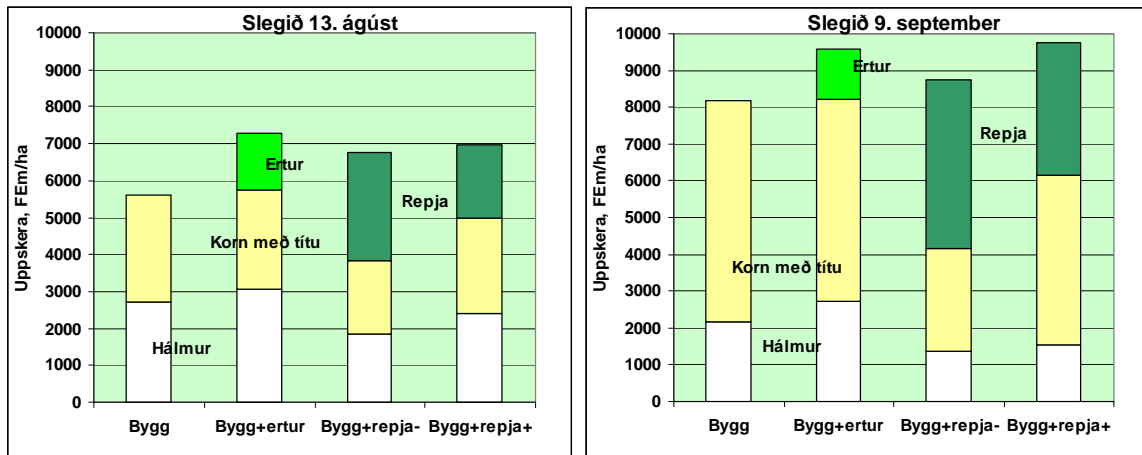
Sáð var í 3 ha spildu á Möðruvöllum 13. og 14. maí 2008. Spildan var nýplægð og tætt fyrir raðsáningu. Spildunni var skipt jafnt niður í 4 reiti (liði) með mismunandi heilsæðisblöndum þannig.

	A	B	C	D
	Bygg hreint	Bygg/erta	Bygg/repja	Bygg/repja
	Kría	Kría/Bohatyr	Kría/Hobson	Kría/Hobson
Sáðmagn, kg/ha:	200	150/150	100/8	100/8
Áburðartegund:	Græðir 5	Græðir 1	Græðir 5	Græðir 5
Kg N/ha:	75	60	75	150

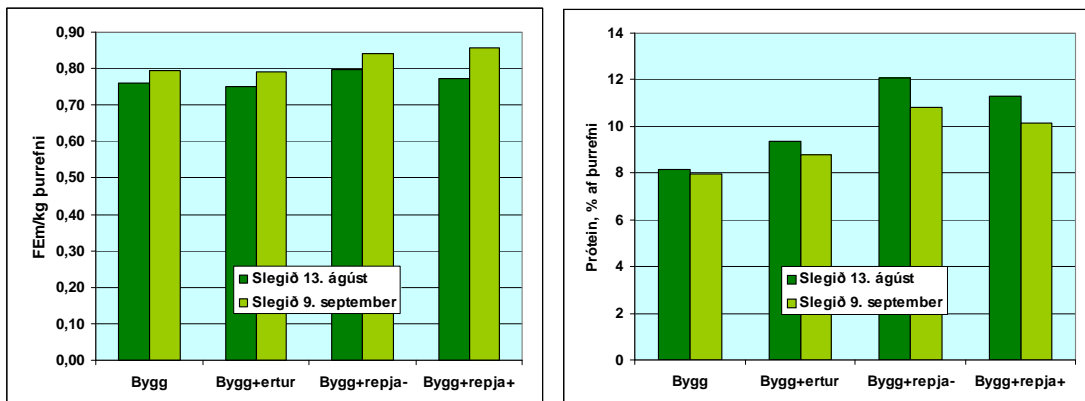
Helmingur reita var sleginn 13. ágúst og hirtir 14. ágúst þegar byggkornið hafði náð oststigi. Hinn helmingur reitanna var sleginn og hirtur 9. september eða 26 dögum seinna. Þá hafði byggð náð hámarks Kornfyllingu (harðþroskastigi). Á uppskerudegi voru stórreitir (liðir) uppskerumældir með Agriu tilraunasláttuvél á fjórum stöðum (endurtekningum) í hverjum reit og sýni tekin til að ákvarða þurrefni, tegunda- og kornhlutfall og efnamagn. Einnig voru tekin sýni með heybor úr sláttuskárunum rétt fyrir bindingu í þremur endurtekningum til að mæla þurrefni, meltanleika og efnamagn. Stórreitir voru slegnir með diskasláttuvél og sláttuhæð mældist 7–14 sm. Uppskeran var hirt úr sláttuskárunum með annars vegar Welger sambyggðri rúllu- og pökkunarvél með 25 hnífa búnaði og hins vegar með Vicon sambyggðri rúllu- og pökkunarvél með 12 hnífa búnaði. Öllum rúllum var pakkað í sexfaldan plasthjúp og raðað úti á Möðruvöllum. Rúllurnar voru vigtaðar við hirðingu og verða aftur vigtaðar við gjöf (í jan.– febr. 2009) og sýni tekin til að mæla gerjunarafurðir um leið og þær verða gefnar í Möðruvallafjósi. Einkunnir verða gefnar fyrir lykt og lystugleika en át ekki mælt.

Magn þurrefnis í heilsæðisrúllum sem fall af þurrefnishlutfalli og gerð rúlluvéla. Alls 85 rúllur.

Meðaltal uppsæru (í fóðureiningum) heilsæðis á Möðruvöllum 2008 á tveimur mismunandi sláttutímum. Fyrri súlan með byggi og repju fékk áburð 75 kg N/ha, síðari súlan 150 kg N/ha.

Vegið fóðurgildi (orka og prótein) heilsæðis á Möðruvöllum 2008 á tveimur mismunandi sláttutímum. Fyrri súlan með byggi og repju fékk áburð 75 kg N/ha, síðari súlan 150 kg N/ha.

Verkið var styrkt af Framleiðnisjóði landbúnaðarins og fyrstu niðurstöður verða kynntar á Fræðapingi landbúnaðarins 2009.

Norrænar erfðaauðlindir vallarfoxgrass

Um er að ræða samnorrænt rannsóknaverkefni sem hlotið hefur stuðning á vettvangi NKJ. Meginmarkmið þess er að treysta varðveislu og bæta nýtingu á norrænum erfðaauðlindum vallarfoxgrass með ítarlegum mælingum á breytileika í svipgerð og arfgerð. Á tilraunastöðinni á Korpu var plantað út 200 mismunandi erfðahópum af vallarfoxgrasi af ólíkum uppruna, 20 arfgerðum í hverjum hópi, eða samtals 4000 plöntum vorið 2007.

Vorið 2008 kom í ljós að 38% allra plantna voru dauðar eftir veturinn. Plönturnar lifðu þó misvel eftir því hvaðan þær voru upprunnar því um 67% plantna af norrænum uppruna voru lifandi um vorið en einungis um 40% af þeim sem áttu langt að. Þær plöntur sem eftir lifðu áttu nokkuð erfitt uppdráttar um sumarið vegna þurrks, illgresis og ágangs gæsa. Allar lifandi plöntur voru metnar samkvæmt samræmdu kerfi m.t.t. ýmissa útlitseiginleika og lagt var mat á uppskerugetu. Uppgjör á niðurstöðum verður unnið á samnorrænum vettvangi.

Verkefnið er styrkt af Framleiðnisjóði landbúnaðarins.

Erfðafjölbreytni hvítmára af ólíkum uppruna

Um er að ræða samstarfsverkefni milli sérfræðinga á Íslandi, í Svíþjóð og á Bretlandi þar sem notuð eru AFLP erfðamörk til þess að greina erfðabreytingar í rauð- og/eða hvítmárayrkjum sem vaxið hafa í sameiginlegri tilraun í þessum löndum. Hér á Íslandi berum við einnig saman erfðafjölbreytni í kynbættum hvítmárayrkjum af ólíkum uppruna við náttúrulega stofna sem aðlagast hafa erfiðum skilyrðum hér. Erfðafjölbreytni sem metin er með AFLP erfðamörkum tengist ekki endilega erfðasætum sem náttúruúrval hefur valið fyrir. Hér mælum við því einnig algenga útlits- og lífeðlisfræðilega eiginleika í hefðbundnu hnausasafni.

Plöntum var plantað út í svörð á Korpu í tilraun um miðjan ágúst 2007. Vorið 2008 var metin lifun og kom þá í ljós að plöntur af hvítmárayrkinu Ramona höfðu lifað illa af veturinn. Var því yrki því sleppt úr frekari úrvinnslu. Eftir stóðu fjórir stofnar og um mitt sumar voru ýmsir útlitseiginleikar þeirra mældir, s.s. útbreiðsla, hæð, lengd og þykkt valins stöngulliðar, stíklengd og blaðflatarmál meðfylgjandi blaðs, og þurrefni mismunandi plöntuhluta. Gögn þessi bíða nú uppgjörs.

Safnað hefur verið sýnum af hvítmára og rauðsmára sem send hafa verið til IGER í Wales til AFLP mælinga. Unnið hefur verið að grein um þær niðurstöður og mun hún liggja mun fyrir 2009.

Einnig voru tekin sýni til mælinga á fitusýrum haustið 2008 af völdum efnivið. Stefnt er að því að niðurstöður úr þeim mælingum liggi fyrir vorið 2009.

Magnus Göranson, við garðyrkjudeild Sænska landbúnaðarháskólans (SLU) í Alnarp, tekur þetta verkefni sem hluta af MS námi sínu þar. Hann áætlað að ljúka náminu sumarið 2009.

Verkefnið er styrkt af Rannís.

Tilraun nr. 922-08. Forsoðnar kartöflur – yrkjasamanburður, Korpu

Annað árið í röð var gerð á Korpu tilraun með samanburð á kartöfluyrkjum og mismunandi áburðargjöf. Markmiðið var framleiðsla hráefnis til forsoðningar. Kröfur til þeirrar vinnslu eru helstar þær, að kartöflurnar séu jafnar að stærð, þurrefnisríkar og með grunn augu.

Sumarið 2007 voru 8 kartöfluyrki og 2 staðalyrki, Gullauga og Premier, borin saman í þessu augnamiði á Korpu. Af þeim stóðust 4 yrki lágmarkskröfur. Af þeim og staðalyrkjunum var tekið staðlað útsæði og notað í þessa tilraun. Til viðbótar voru nú sett niður 5 ný yrki. Útsæði af þeim kom frá Hollandi og var til muna stærra en hið heimaræktaða. Því voru í tilrauninni borin saman ellefu yrki og að auki tveir áburðarskammtar.

Tilrauninni var valinn staður á dæmigerðu mólendi. Sett var niður 20. maí og tekið upp 12. september. Landið var fínunnið og hryggir gerðir fyrirfram. Úðað var með Shirlani þrívegis sem fyrirbyggjandi vörn gegn kartöflumyglu. Úðað var með Afaloni gegn illgresi, en árangur varð ekki sem skyldi, líklega vegna þess, að mold var mjög þurr, þegar úðað var.

Bil milli hryggja var um 75 sm, 25 sm milli kartaflna, tveir hryggir saman í reit og 14 kartöflur settar niður í hvern reit. Við uppskeru voru 10 grös tekin úr hverjum reit, sem næst miðju hans. Reitir voru þannig 1,75×1,5 m eða 2,625 m² að flatarmáli, en uppskerureitur samkvæmt framansögðu aðeins 1,875 m² þar af. Áburður og yrki voru hvort tveggja í smáreitum og heildregið í þá. Samreitir voru 2 og reitir því 44 alls.

Áburðarskammtar voru tveir. Annars vegar var staðaláburðurinn einn saman, það voru 750 kg af Garðáburði á hektara eða 90N-37P-105K. Hins vegar var staðaláburðurinn að viðbættum aukaskammti af fosfór, 30 kg P/ha í þrífosfati. Öllum áburði var dreift ofan á hryggina eftir niðurstetningu.

Eftir upptöku voru kartöflurnar geymdar á þurrum og svölum stað. Hálfum mánuði síðar voru þær flokkaðar, vegnar, sterkja mæld og þurrefni. Þurrefnishlutur var ákvarðaður á sex kartöflum af meðalstærð úr hverjum reit, þær voru skornar í sneiðar og þurrkaðar í ofni við 80°C. Sterkja var ákvörðuð á um það bil einu kg af kartöflum úr hverjum reit. Við þá ákvörðun eru kartöflurnar vegnar þurrar fyrst og síðan í vatni og sterkjan reiknuð út eftir eðlisþyngd kartaflnanna.

Eins og áður segir var útsæði af yrkjum misstórt eftir uppruna. Útsæðið frá Korpu var að þvermáli á bilinu 35–45 mm, en útsæðið frá Hollandi var að þvermáli vel yfir 55 mm. Stærð útsæðis hafði áhrif á uppskeru og röðust yrkin með útsæði frá Hollandi í 5 efstu sætin bæði að ferskri uppskeru og uppskeru þurrefnis.

Við uppgjör kom í ljós, að aukaskammtur af fosfór hafði ekki marktæk áhrif á nokkra mældu stærð. Þaðan af síður fannst samspil milli áburðar og yrkja. Því var áburðarliðum slegið saman og tölurnar meðhöndlaðar sem um væri að ræða einfaldan yrkjasamburð með 4 samreitum. Niðurstöður fylgja hér í töflu. Yrkjum er raðað eftir ferskri uppskeru. Yrkin, sem ræktuð voru af hollenska útsæðinu, eru þá í 5 efstu sætunum. Frítölur fyrir skekkju eru 30.

Yrki	Uppskeyra, fersk t/ha	Kartöflur fj./gras	Þurrefni %	Sterkja %	Uppskeyra t. þe./ha
Asterix	32,5	8,9	20,5	16,6	6,66
VD2-97-207	22,3	8,0	17,3	14,6	3,86
Voyager	22,0	5,1	18,3	15,0	4,03
Victoria	16,6	5,0	19,7	16,3	3,27
Annabella	15,5	10,9	18,6	15,0	2,88
Gullauga	13,9	7,4	24,2	18,8	3,37
Inova	13,8	7,9	19,7	15,4	2,72
Premier	13,3	5,3	21,5	16,6	2,86
Riviera	12,0	3,9	19,8	14,4	2,37
Belana	10,4	6,9	20,1	16,3	2,08
Piccolo star	9,5	5,9	21,1	15,5	2,00
Meðaltal	16,5	6,8	20,1	15,9	3,32
<i>Staðalfrávik</i>	2,32	1,10	0,75	0,51	0,45

Munur milli yrkja í heildina var marktækur í öllum mældum eiginleikum. Gegnir þar sama máli um heildaruppskeru, fjölda kartafna í einstökum stærðarflokkum og í heild og þurrefni og sterkju.

Þar sem kartöflur af einni ákveðinni stærð eru hagnýtari en aðrar þegar hugað er að forsoðningu, verður birt hér tafla um stærðarflokkun.

Yrki	Uppskeyra eftir stærðarflokkum, fersk, tn/ha			
	> 55 mm	45–55 mm	35–45 mm	< 35 mm
Asterix	8,4	16,6	6,3	1,2
VD2-97-207	6,9	8,8	5,3	1,3
Voyager	10,7	7,9	2,9	0,5
Victoria	5,8	7,6	2,7	0,5
Annabella	0,2	1,9	8,8	4,6
Gullauga	1,3	5,3	3,9	1,2
Inova	0,4	4,3	4,8	2,0
Premier	2,5	5,8	2,2	0,5
Riviera	4,6	3,4	1,7	0,3
Belana	0,1	2,3	4,8	1,5
Piccolo star	0,9	2,2	3,4	1,4
Meðaltal	4,0	6,4	4,6	1,5
<i>Staðalfrávik</i>	2,06	1,55	1,21	0,62

Til forsoðningar henta kartöflur á stærðarbilinu 35–45 mm. Yrkið Annabella er þar í sérflokkki með 58% uppskerunnar af þeim stærðarflokki. Yrkið sem best þótti í fyrra, Belana, sýnir svipaða skiptingu uppskeru. Svo miklu munaði á útsæði í hollenska flokknum (þeim 5 efstu í töflunni) og þeim íslenska að erfitt getur orðið um samanburð yfir flokkamörkin. Augljóst má þó vera að yrkin tvö, Belana og Annabella, eru allrar athygli verð, þegar leitað er að yrkjum til forsoðningar.

Frærækt

Endurnýjun á stofnfræi

Hirt var í síðasta sinn fræ af hnausasafni (polycross) af Öddu vallarfoxgrasi frá vorinu 2004. Tveir valhópar af háliðagrasi eru í hnausasöfnum á Korpu og var fræi safnað úr þeim.

Frærækt fyrir Norræna genbankann

Jarðræktardeild sér um endurnýjun fræs, sem er í vörslu Norræna genbankans (NGB), eftir því sem bankinn telur þörf á. Plantað var í 8 fræðökureiti sumarið 2007 af snarrót (4), túnvingli (5) og vallarsveifgrasi (3). Ekkert fræ fékkst af sveifgrasreitunum haustið 2008, en hinir gáfu allir nægt fræ fyrir bankann.

Frærannsóknir

Gæðaprófanir á sáðvöru voru með hefðbundnum hætti á Möðruvöllum. Prófanir eru gerðar til að votta spírunarhæfni og hreinleika sáðvöru sem framleidd er hér á landi og ætluð til sölu eða á innfluttri sáðvöru sem hefur úrelt gæðavottorð. Einnig er nokkuð um að kornbændur óski eftir spírunarprófunum á heimaræktuðu sáðkorni. Alls voru prófanir 92 á árinu 2008.

Frærækt innlendra landbótaplantna

Fjöldmargir stofnar belgjurta eru varðveittir á Geitasandi á Rangárvöllum. Eru þetta bæði innlendir og erlendir stofnar. Fræi er safnað hvert haust.

Uppskera hamps og hampyrki

Vorið 2008 var hampi (*Cannabis sativa*) sáð á nokkrum stöðum hér á landi. Að frumkvæði Sveins Jónssonar í Kálfskinni var lögð út tilraun á Möðruvöllum í Hörgárdal með það að markmiði að skrá vöxt, þroska og uppskeru fimm iðnaðarhampyrkja. Yrkjum var sáð í illgresislausan kornakur á 8. maí 2008. Notuð var tilraunareitasáðvél sem sáir í raðir með 12,5 sm millibili. Sáðmagn var sem svarar 20 kg/ha. Með sáningunni var borið á sem svarar 55 kg af N á ha í Blákorni. Þann 6. júní var síðan borið á sem svarar 105 kg N á ha í sama áburði eða samtals 160 kg N, 70 kg P og 210 kg K á ha. Tilraunin var slegin 22. september, plöntuhæð og uppskera mæld og sýni tekin til efnagreininga. Fóðurgildi var mælt í uppskerusýnum í tveimur yrkjum.

6. júní

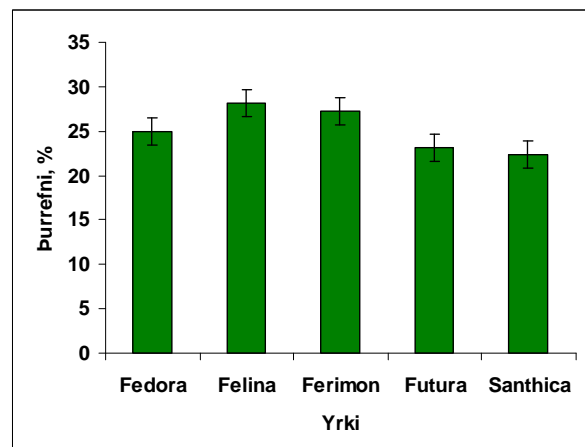
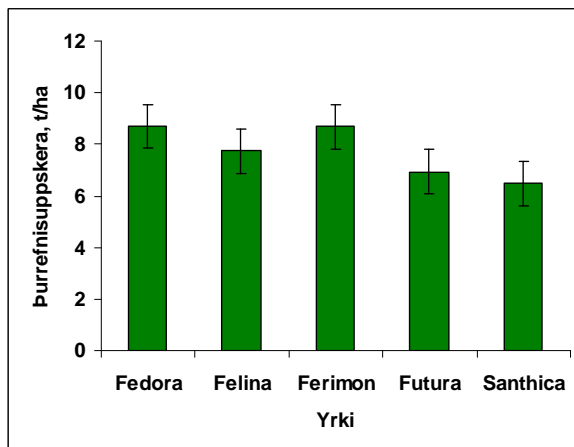
9. júlí

19. ágúst

22. september

Meltanleiki og efnainnihald tveggja hampyrkja sem ræktuð voru á Möðruvöllum 2008

Yrki	Meltanleiki	Prótein	Hlutfall af þurrefni, %						
			Ca	P	Mg	K	Na	S	Aska
Santica	63,8	16,0	2,23	0,35	0,65	2,18	0,07	0,29	10,0
Futura	65,4	16,4	2,41	0,32	0,74	2,16	0,09	0,28	11,7
<i>Meðaltal</i>	<i>64,6</i>	<i>16,2</i>	<i>2,32</i>	<i>0,33</i>	<i>0,70</i>	<i>2,17</i>	<i>0,08</i>	<i>0,28</i>	<i>10,9</i>
<i>Staðalfrávik</i>	<i>2,7</i>	<i>2,4</i>	<i>0,39</i>	<i>0,03</i>	<i>0,10</i>	<i>0,27</i>	<i>0,04</i>	<i>0,03</i>	<i>1,0</i>

Niðurstöður voru kynntar á Fræðapingi landbúnaðarins 2009.

Ræktun repju og nepju til olíuframléiðslu og uppgræðslu

Að beiðni Siglingastofnunar skipulagði LbhÍ tilraunaráæktun á vetrarafbrigðum repju (*Brassica napus var. oleifera*) og nepju (*Brassica rapa var. oleifera*) til olíuframléiðslu á 9 stöðum á landinu sumarið 2008. Markmiðið var að fylgjast með vexti, þroska og meta uppskerugetu þessara tegunda hér á landi.

Sáð var í um hálfan hektara af hvorri tegund á hverjum stað. Yrkin voru Falstaff repja og Largo nepja, sáðmagn 5 kg/ha.

Tilraunastaður	Sáð	Áburður
Lambleiksstaðir, Hornafirði	22. júlí	400 kg í Blákorni (12-12-17)
Þorvaldseyri, Eyjafjöllum	26. júlí	400 kg í Fjölgræði 5 (16-15-12)
Skógarsandur, Eyjafjöllum	23. júlí	500 kg í Fjölgræði 5 (16-15-12)
Bakki, Landeyjum	23. júlí	500 kg í Fjölgræði 5 (16-15-12)
Brautarholt, Borgarfirði	23. júlí	400 kg í Blákorni (12-12-17)
Ósar, Vatnsnesi	23. júlí	400 kg í Blákorni (12-12-17)
Vallhólmi, Skagafirði	23. júlí	450 kg í Fjölgræði 5 (16-15-12)
Möðruvellir, Hörgárdal	24. júlí	400 kg í Fjölgræði 5 (16-15-12)
Korpa	19. júlí	400 kg í Blákorni (12-12-17)

Búskaparannáll Möðruvalla

Um mitt ár 2007 var rekstrarfyrirkomulagi búrekstrarins á Möðruvöllum breytt og fært í sama horf og á öðrum búum Landbúnaðarháskóla Íslands. Á útmánuðum 2008 var búreksturinn síðan færður undir búrekstrarsvið LbhÍ og því ekki lengur á ábyrgð tilraunastjóra. Hefðbundnu uppgjöri á búrekstri Möðruvalla, sem hefur verið birt á þessum vettvangi frá árinu 1991, er því lokið. Yfirlit um tíðarfar og sprettu er í kaflanum um búveður.

Sprotabú

Þetta verkefni var kynnt í Jarðræktarrannsóknnum LbhÍ 2004. Gagnasöfnun er að mestu lokið, en úrvinnsla hefur dregist.

Kalstofa á Möðruvöllum

Á Möðruvöllum er rekin kalstofa, þar sem hægt er að gera frost- og sveiþpolsprófanir. Veturinn 2007–2008 var gerð sveiþpols- og frostpolsprófun á fjallaplöntunni grámullu (*Omalotheca supina*). Á vegum Skógræktar ríkisins voru gerðar frostpols- og herslumælingar á skógarplöntum í dvala.

Þá vann Raket Jónsdóttir, meistaranemi við SLU, að verkefni sínu „Áhrif áburðargjafar á frostpolsmyndun skógarplantna“. Sérstaklega er verið að skoða áhrif haustáburðargjafar á frostpól. Þetta er samstarfsverkefni á milli Sænska landbúnaðarháskólans (SLU), LbhÍ og Norðurlandsskóga.

Búveður

Skrið vallafoxgrass og byggs á Korpu.

Fylgst hefur verið með skriði vallafoxgrass og byggs á Korpu undanfarin ár. Skrið fyrrnefndu tegundarinnar hefur verið metið á stofnunum Korpu, Engmo og Öddu, einum eða fleiri, ár hvert við venjulegan túnaburð. Skriðdagur byggs er fenginn úr tilraunum á mel og mýri til helminga og er meðalskriðdagur yrkjanna Skeglu, Filippu, Arve og Olsok. Báðar tegundirnar eru taldar skriðnar þegar sér í strálegg milli stoðblaðs og punts og miðskriðdagur telst þegar helmingur sprota er skriðinn.

Byggi hefur verið sáð hvert vor eins fljótt og mögulegt hefur verið vegna jarðklaka. Skriðdagur þess er því mælikvarði á árgæsku fyrri hluta sumars. Skriðdagur vallafoxgras ætti að gefa sömu upplýsingar. Furðu vekur hve mikið vantar á að þessar tvær tegundir séu samstiga.

	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Vallafoxgras, skriðd.	8.7.	8.7.	30.6.	27.6.	27.6.	26.6.	10.7.	29.6.	26.6.
Bygg, skriðdagur	15.7.	24.7.	15.7.	12.7.	16.7.	19.7.	31.7.	9.7.	9.7.
Skrið byggs, d. frá sán.	79	73	70	71	72	77	83	76	74

Tíðarfar og spretta á Möðruvöllum

Meðalhiti ársins 2008 var 3,7°C, sem er 0,1°C yfir meðalhita síðustu 12 ára. Mánuðirnir maí–september voru allir yfir meðallagi. Maí var 2,0 gráðum hlýrri en júní einungis 0,1 gráðu hærri og þótti kaldur. Mesti hiti ársins mældis 26,1°C þann 31. júlí kl. 17 og lægsti hiti mældist -16,1°C á miðnætti 5. mars. Frost í 2 m hæð mældist í öllum mánuðum. Ársúrkomu var 282 mm, sem er 17% undir 16 ára meðaltali. Mest var úrkomu í september (41mm) og einnig mesta sólarhringsúrkomu (11mm) og minnst í apríl (3 mm). Alls voru úrkomudagar 115, fæstir (2) í apríl og flestir í október og nóvember, 15 í hvorum mánuði. Frost fór úr jörðu við veðurstöð 6. maí, sem er óvenju seint. Jarðvinnslu og kornsáningu seinkaði af þessum sökum, en var þó lokið fyrir miðjan maí. Tún komu vel undan vetri og spretta jarðargróðurs var mikil og góð.

Veður á Möðruvöllum

	Vindhraði			Lofthiti í 2 m hæð			Raki %	Jarðvegshiti ¹⁾				Úr- koma mm
	Mt. m/s	Hám. m/s	Hviða m/s	Mt. °C	Hám. °C	Lágm. °C		5 sm °C	10 sm °C	20 sm °C	50 sm °C	
Janúar	5	6	44	-2,2	10,5	-14,1	79	-0,1	0,3	1,2	2,3	15
Febrúar	7	8	30	-1,1	10,1	-15,8	77	-0,3	0,1	0,8	1,9	25
Mars	4	5	27	-2,1	8,1	-16,1	78	-0,2	0,0	0,6	1,3	34
Apríl	4	5	20	1,0	12,5	-8,1	74	-0,1	0,0	0,5	1,2	3
Maí	3	4	19	7,5	19,3	-1,6	76	5,4	4,2	2,4	1,6	23
Júní	3	4	15	9,1	19,5	-1,0	71	11,4	10,5	8,0	4,9	16
Júlí	3	4	18	11,7	26,1	-0,2	79	12,8	11,9	9,7	7,0	27
Ágúst	3	4	18	10,9	24,1	-0,4	76	13,7	13,1	11,0	8,0	13
September	5	6	33	9,1	17,8	-0,5	74	7,3	7,9	8,5	8,2	41
Oktober	4	5	26	0,6	10,0	-12,9	79	3,3	4,1	5,7	6,8	32
Nóvember	6	7	43	0,8	10,7	-9,5	78	1,0	1,5	2,8	4,3	31
Desember	6	7	32	-1,3	12,4	-15,2	76	0,3	0,7	1,7	3,0	22
Mt./Alls	4	5	27	3,7	26,1	-16,1	76	4,5	4,5	4,4	4,2	282

¹⁾ Jarðvegshitamælur voru bilaðir stóran hluta ágúst og september.

Veður á Korpu

Meðalhiti sólarhringsins á Korpu sumarið 2008(°C).

Skil milli sólarhringa eru kl. 9 að morgni. Meðalhiti sólarhringsins er meðaltal hámarks- og lágmarkshita, lesið af mælum kl. 9. Dagsetning við hitastig á við athugunardag. Það þýðir að meðaltalið á við næsta sólarhring á undan. Lágmarkshiti var leiðréttur eftir sprittstöðu lágmarksmælis eins og undanfarin 12 ár.

	Apríl	Maí	Júní	Júlí	Ágúst	September
1.	3,8	4,2	7,5	11,3	14,8	11,4
2.	1,4	6,2	10,9	11,6	16,7	13,9
3.	1,4	7,8	11,5	14,1	12,9	13,0
4.	0,3	8,2	13,3	12,8	12,7	10,2
5.	-3,7	9,6	12,9	11,9	10,9	10,5
6.	-0,9	9,9	11,3	12,9	13,6	9,6
7.	2,7	9,5	10,8	12,2	11,2	11,0
8.	4,4	8,1	10,9	13,9	9,8	10,7
9.	1,6	9,3	10,6	13,0	10,2	11,0
10.	1,1	7,4	13,1	12,4	11,5	10,3
11.	4,0	9,0	13,0	13,4	14,0	11,7
12.	1,0	9,3	11,0	13,0	9,8	11,6
13.	1,5	9,8	11,3	11,1	12,3	11,2
14.	-0,8	9,7	11,4	10,9	11,6	11,4
15.	-1,0	7,8	11,1	8,9	11,1	10,9
16.	4,7	9,0	10,3	9,1	12,3	10,0
17.	6,7	7,9	12,2	11,6	11,6	11,6
18.	8,3	7,7	10,6	12,9	13,1	9,4
19.	6,8	8,1	7,9	10,2	11,9	9,6
20.	5,6	8,4	10,9	12,0	9,6	8,0
21.	7,0	7,4	11,4	12,8	12,3	6,5
22.	6,7	7,9	10,6	12,7	11,3	7,7
23.	6,7	9,1	11,2	10,0	12,0	7,3
24.	8,1	9,6	9,7	12,5	9,5	8,4
25.	8,8	9,2	13,0	13,5	9,2	7,4
26.	7,4	11,6	11,8	16,4	10,2	7,9
27.	4,2	10,4	13,2	14,6	10,2	7,5
28.	4,9	10,7	11,9	16,1	9,7	6,8
29.	5,6	11,7	9,7	13,7	11,1	6,7
30.	4,4	12,5	7,7	16,2	10,7	6,9
31.		10,3		19,7	9,5	
Meðaltal	3,75	8,94	11,09	12,81	11,52	9,66
Hámark	11,9	16,6	18,6	26,6	23,3	19,4
Lágmark	-9,6	0,0	1,6	2,6	2,8	2,9
Úrkoma mm	24,7	40,4	27,2	76,8	92,2	201,6
Úrkd.≥0,1mm	11	17	7	18	22	26

Nýtanlegt hitamagn frá maíbyrjun til septemberloka var 1195 °C. Nýtanlegt hitamagn er summan af meðalhita hvers dags að frádregnum 3,0 en er 0,0 ef meðalhiti er minni en 3,0. Hitasumma þá daga, sem búveðurathugun átti að standa (15. maí-15. september), var 1407 daggráður og meðalhiti þá daga 11,4 °C. Meðalhiti þessara fjögurra mánaða árin 1981-2007 var 9,91 °C. Sumarið 2008 var næsthljúasta sumarið á Korpu síðan búveðurathugunin hófst árið 1981. Hlýrra varð sumarið 2003. Þá var hitasumman frá 15. maí til 15. september 1467 daggráður og meðalhitinn 11,9 °C.

Trjágróður kringum veðurstöðina á Korpu hefur vaxið mjög á síðustu árum og hitamælar eru því í skjóli. Þegar sólfar er að sumarlagi og útræna síðdegis, mælist hámark hitans hærra á veðurstöðinni en á bersvæði. Því eru líkur á, að í þessari töflu sé hitinn ofreiknaður, einkum fyrir þá daga, þegar sólfar hefur verið eitthvað að marki.

Vikuleg gildi nokkurra veðurþátta árið 2008, Korpu.

Vika endar	Lofthiti í 2 m hæð, °C			Jarðvegshiti kl. 9, °C				Lág. 5 sm	Frost nætur	Sólsk. klst.	M.vindur m/sek.	Úrk. mm	Úrkomud.	
	Hiti kl. 9	Meðal- lág.	hám.	5	10	20	50						≥0,1	≥1,0
7.1.	2,5	0,5	5,4	0,1	0,1	0,2	1,7	-3,4	2	0	4,8	36	6	4
14.1.	0,1	-3,5	2,3	-0,4	-0,1	0,1	1,7	-8,4	6	2	5,4	2	3	1
21.1.	-2,2	-5,0	-0,4	-0,7	-0,4	0,0	1,7	-10,7	7	5	4,0	28	6	5
28.1.	0,0	-2,7	2,6	-0,2	-0,2	0,0	1,5	-7,3	7	2	6,7	31	7	7
4.2.	-7,0	-10,8	-2,6	-1,4	-0,7	-0,1	1,4	-16,2	7	23	4,5	6	3	2
11.2.	-0,2	-3,5	2,2	-0,6	-0,7	-0,5	1,3	-7,2	6	8	5,4	71	7	6
18.2.	4,0	1,6	5,6	0,0	-0,2	-0,2	1,1	-1,5	2	5	4,4	52	6	5
25.2.	-1,1	-4,2	2,4	0,0	-0,1	-0,2	1,0	-8,8	7	16	2,6	38	6	6
4.3.	-2,7	-5,9	0,8	-0,5	-0,3	-0,2	1,2	-12,4	7	22	4,3	14	6	4
11.3.	-0,7	-2,4	3,4	0,0	-0,1	-0,2	1,2	-5,5	4	25	4,4	41	4	4
18.3.	-0,9	-3,7	4,3	-0,4	-0,2	-0,3	1,2	-7,0	6	36	2,2	2	3	1
25.3.	1,3	-0,9	4,4	0,0	-0,1	-0,2	1,2	-2,9	6	15	5,3	13	5	3
1.4.	0,2	-2,4	3,3	-0,3	-0,1	-0,1	1,2	-5,5	6	41	6,3	0	1	0
8.4.	0,0	-3,2	4,9	-0,2	-0,1	-0,1	1,2	-6,3	6	56	3,4	13	4	3
15.4.	0,8	-2,9	5,1	0,0	-0,1	-0,1	1,2	-6,8	6	61	4,8	8	3	2
22.4.	6,6	3,8	9,4	1,1	0,5	0,0	1,6	1,3	0	12	4,7	0	1	0
29.4.	6,2	2,8	10,2	2,8	2,6	1,7	2,6	-0,1	1	58	5,5	3	3	1
6.5.	7,5	2,8	11,6	4,5	4,5	4,6	3,7	-1,8	1	53	5,0	8	4	3
13.5.	8,4	6,5	11,3	7,5	7,2	6,9	4,6	4,2	0	16	3,2	25	7	6
20.5.	8,1	5,0	11,7	8,6	8,7	8,8	5,9	1,8	0	33	2,8	3	4	1
27.5.	9,5	6,7	11,9	8,5	8,5	8,6	6,8	4,2	0	22	5,7	1	1	1
3.6.	10,5	7,3	14,1	10,6	10,3	10,4	7,5	5,0	0	41	4,4	4	1	1
10.6.	11,4	8,3	15,4	11,0	10,8	10,8	8,4	5,4	0	41	5,3	25	4	2
17.6.	11,3	7,6	15,3	12,6	12,4	12,6	9,4	3,7	0	72	3,7	1	2	0
24.6.	11,8	4,5	16,1	11,8	11,8	12,5	10,2	-1,2	0	111	2,5	0	0	0
1.7.	11,5	6,1	16,3	12,2	12,2	13,0	10,8	2,0	0	77	4,6	2	2	1
8.7.	12,4	9,0	16,5	13,4	13,2	13,3	10,7	6,5	0	43	2,6	12	4	3
15.7.	11,2	8,7	14,9	13,5	13,7	14,1	11,5	6,3	0	32	4,4	26	4	4
22.7.	12,6	6,9	16,3	12,6	12,8	13,5	11,7	2,3	0	60	4,3	20	3	3
29.7.	13,5	10,9	16,8	13,4	13,5	13,7	11,8	8,4	0	43	5,7	19	6	5
5.8.	14,3	9,7	20,0	14,5	14,8	15,2	12,5	6,4	0	44	1,5	2	2	1
12.8.	11,3	7,0	15,9	12,3	13,1	13,8	12,6	2,5	0	53	2,1	14	5	3
19.8.	11,7	9,0	14,9	12,0	12,4	13,0	12,3	5,1	0	40	3,6	3	5	2
26.8.	10,4	7,8	13,3	11,0	11,4	12,2	11,9	4,9	0	28	3,0	24	5	5
2.9.	10,6	8,2	13,6	10,2	10,6	11,2	11,4	5,2	0	35	4,0	53	7	6
9.9.	10,0	7,5	14,1	10,4	11,0	11,5	11,3	4,2	0	26	4,4	5	5	2
16.9.	10,8	8,6	13,5	10,4	10,6	11,1	11,1	5,8	0	18	4,5	70	6	6
23.9.	8,0	6,4	10,8	8,0	8,8	9,5	10,8	4,3	0	16	6,3	79	7	7
30.9.	5,9	4,3	10,4	6,7	7,3	7,9	9,8	0,2	0	33	4,9	45	6	5
7.10.	2,5	-0,8	5,8	3,5	4,1	5,1	8,8	-5,6	4	36	7,2	39	4	4
14.10.	4,9	2,5	9,0	4,6	5,0	5,6	7,7	-2,4	1	15	5,3	16	4	4
21.10.	1,7	-0,5	5,2	2,3	2,8	3,7	7,1	-5,7	5	22	3,8	18	4	4
28.10.	-1,0	-3,6	2,3	0,4	0,9	1,7	5,8	-8,9	6	18	5,2	21	4	4
4.11.	3,3	-0,4	5,1	0,0	0,4	1,1	4,6	-5,5	3	16	3,3	28	5	5
11.11.	4,5	3,0	7,8	3,1	3,1	2,9	4,3	-1,1	1	14	3,0	22	4	3
18.11.	3,1	-0,7	4,1	1,4	1,5	1,6	4,3	-6,5	3	0	5,3	41	6	4
25.11.	1,8	-0,8	4,5	1,1	1,5	2,0	4,0	-4,2	4	4	5,6	34	6	5
2.12.	-3,4	-6,1	0,4	-0,9	0,0	0,5	3,4	-11,9	7	10	7,1	4	3	1
9.12.	-0,3	-3,9	2,3	-0,7	-0,6	-0,1	2,9	-9,1	7	3	3,7	19	6	4
16.12.	-0,7	-4,2	3,1	-0,2	-0,3	-0,2	2,3	-9,5	7	1	2,7	59	6	6
23.12.	0,4	-2,9	2,0	-0,4	-0,3	-0,2	2,1	-8,7	6	0	3,7	36	7	4
31.12.	4,6	2,1	6,7	0,0	-0,1	0,0	1,9	-1,8	2	1	6,8	29	8	7
Mt./Σ	5,0	1,9	8,4	4,8	5,0	5,2	5,8	-2,0	143	1463	4,4	1165	231	176